

No. 42435

**Lithuania
and
Estonia**

Agreement between the Republic of Lithuania and the Republic of Estonia on social security. Vilnius, 28 May 1996

Entry into force: *10 February 1997 by the exchange of instruments of ratification, in accordance with article 40*

Authentic texts: *Estonian and Lithuanian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 9 March 2006*

**Lituanie
et
Estonie**

Accord de sécurité sociale entre la République de Lituanie et la République de l'Estonie. Vilnius, 28 mai 1996

Entrée en vigueur : *10 février 1997 par échange des instruments de ratification, conformément à l'article 40*

Textes authentiques : *estonien et lituanien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 9 mars 2006*

[ESTONIAN TEXT — TEXTE ESTONIEN]

SOTSIAALKINDLUSTUSLEPING

Leedu Vabariigi

ja

Eesti Vabariigi

vahel

Leedu Vabariik ja Eesti Vabariik, edaspidi nimetatud Lepingupooleid,
soovides korraldada omavahelisi suhteid sotsiaalkindlustuse valdkonnas,

on kokku leppinud alljärgnevas:

I OSA ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Käesoleva lepingu jaoks mõiste

- 1) "õigusakt" hõlmab seadusi, määrusi ja teisi sotsiaalkindlustuse valdkonda reguleerivaid õigusakte, mis on nimetatud artiklis 2;
- 2) "pädev valitsusasutus" tähendab:

Eesti Vabariigis	-	Sotsiaalministeeriumi;
Leedu Vabariigis	-	Sotsiaalse Kaitse ja Tööministeeriumi, Tervishoiuministeeriumi;
- 3) "asutus" tähendab asutust, kes vastutab artiklis 2 mainitud õigusaktide täitmise eest;
- 4) "pädev asutus" tähendab asutust, kes on volitatud kehtivate õigusaktide alusel määrama ja maksuma pensione ja toetusi;
- 5) "legaalne elamine" tähendab alalist elukohta, mis on määratletud Lepingupoole õigusaktidega, aga ka ajutist elamisluba.
- 6) "viibimine" tähendab lühiajalist viibimist, mille kestus tavaliselt on varem määratud viibimise eesmärgi täitmisest;
- 7) "füüsilisest isikust ettevõtja" tähendab isikut, kes töötab tulu saamise eesmärgil mittepalgatöö ja kellele laienevad artiklis 2 mainitud õigusaktid;
- 8) "kindlustusperioodid" tähendab sotsiaalkindlustusmaksu maksmise, palgatöö, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamise perioode, mis on määratletud või tunnustatud

vastavalt õigusaktidele, mille alusel need on täitunud, samuti kõiki teisi perioode, mis on võrdsustatud kindlustusperioodidega nende õigusaktide järgi;

9) "pensionid ja toetused" tähendab kõiki pensione ja toetusi, kaasa arvatud kõik nende koostisosad, suurenemised, lisad ja juurdemaksed;

10) "ei põhine maksu maksmisel" laieneb pensionidele, mille määramine ei olene isikute või tööandjate otsesest makseosalusest ega füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ajast;

2. Teistel käesolevas lepingus kasutatud mõistetel on tähendus, mis on neile antud vastava Lepingupoole õigusaktides.

Artikkel 2

1. Käesolev leping laieneb Lepingupoole õigusaktidele, mis reguleerivad allpool loetletud sotsiaalkindlustuse liike:

- 1) meditsiiniteenused;
- 2) haigustoetused (ajutise töövõimetuse hüvitised);
- 3) hüvitised raseduse ja sünnituse korral;
- 4) invaliidsuspensionid;
- 5) vanaduspensionid;
- 6) väljateenitud aastate pensionid;
- 7) toitjakaotuspensionid;
- 8) hüvised töövigastuse ja kutsehaiguse korral;
- 9) töötustoetused;
- 10) matusetootused;
- 11) peretoetused;
- 12) rahvapensionid - Eesti Vabariigis;
- 13) sotsiaalabipensionid (sotsiaalpensionid) - Leedu Vabariigis.

2. Eelmises punktis nimetatud sotsiaalkindlustuse liike reguleerivateks õigusaktideks on õigusaktid, mis käsitlevad:

- 1) Leedu Vabariigis:
  - 1.1. tervisekindlustust;
  - 1.2. riiklikke sotsiaalkindlustuspensione;

- 1.3. riiklikku kindlustusest tööõnnetuste puhul;
- 1.4. töötustoetuse määramise korda vastavalt elanikkonna tööhoive seadusele;
- 1.5. riiklikku sotsiaalkindlustust;
- 1.6. pensione materiaalse abi osutamiseks (sotsiaalpensione).

2. Eesti Vabariigis:

- 2.1. ravikindlustust;
- 2.2. riiklikke pensione, soodustingimustel ja väljateenitud aastate pensione;
- 2.3. töövigastus- ja kutsehaigushüviseid;
- 2.4. töötasu sotsiaalsest kaitset;
- 2.5. laste- ja peretoetusi;
- 2.6. matusetoetusi;
- 2.7. sotsiaalmaksu.

3. Käesolev leping laieneb samuti õigusaktidele, mis muudavad või täiendavad eelmises punktis nimetatud õigusakte. Leping rakendub samuti õigusaktidele, mis kehtestavad uusi sotsiaalkindlustuse liike, kui see on kooskõlastatud Lepingupoolte pädevate valitsusasutuste vahel.

Artikkel 3

Käesolev leping reguleerib nende isikute sotsiaalkindlustust:

- a) kellele laienesid või laienevad ühe või mõlema Lepingupoolte õigusaktid ja kes legaalselt elavad nende territooriumil;
- b) kelle õigused lähtuvad käesoleva artikli alapunktis a mainitud isikutest vastavalt ühe või teise Lepingupoolte õigusaktidele.

Artikkel 4

Kui käesolev Leping ei sätesta teisiti, on Lepingupoolte kodanikud omavahel võrdsustatud mõlema Lepingupoolte õigusaktide käsitlemisel.

Artikkel 5

Kui käesolev leping ei sätesta teisiti, siis toetuste ja pensionide määramisest, millele isikul tekib õigus ühe Lepingupoolte õigusaktide alusel, ei ole õigust keelduda ning määratud

pensionid-ei kuulu vähendamisele, maksmise peatamisele ega lõpetamisele põhjusel, et isik elab legaalselt teise Lepingupoole territooriumil. Säte ei laiene toetustele ja pensionidele, mis ei põhine maksu maksmisel.

II OSA

ÕIGUSAKTIDE RAKENDAMINE

Artikkel 6

Kui käesoleva lepingu artiklid 7 ja 8 ei sätesta teisiti ja vastavalt artiklile 9 ei ole kokku lepitud teisiti, laienevad Lepingupoole territooriumil töötavale palgatöötajale, aga ka füüsilisest isikust ettevõtjale selle Lepingupoole õigusaktid, mille territooriumil ta töötab, sõltumata legaalse elamise kohast.

Artikkel 7

1. Palgatöötajatele, kes on tööle võetud ühe Lepingupoole territooriumil ja lähetatakse tööandja poolt teise Lepingupoole territooriumile töötama sama tööandja heaks, laienevad esimese Lepingupoole õigusaktid tingimusel, et lähetus ei kesta kauem kui kaks aastat.

2. Palgatöötajatele, kes osutavad rahvusvahelisi reisi- ja kaubavedusid mõlema Lepingupoole territooriumil auto-, raudtee või õhustranspordi töötajatena tööandja huvides, kes on registreeritud ühe Lepingupoole territooriumil, laienevad selle Lepingupoole õigusaktid.

3. Riigiteenistujatele ja nendega võrdsustatud isikutele, kes on lähetatud ühe Lepingupoole territooriumilt teisele, laienevad lähetava Lepingupoole õigusaktid.

4. Laevapere liikmetele, samuti laeval töötavatele palgatöötajatele, laienevad selle Lepingupoole õigusaktid, kelle lipu all laev sõidab.

Artikkel 8

Lepingupoole diplomaatiliste ja konsulaaresinduste töötajatele, aga ka isikutele, kes on tööle võetud nende esinduste ametiisikute erateenistusse, rakendatakse vastavaid sätteid 18. aprilli

1961.a. Viini konventsiooni diplomaatilistest suhetest ja 24. aprilli 1963.a. Viini konventsiooni konsulaarsuhetest.

Artikkel 9

Palgatöötaja ja tema tööandja ning füüsilisest isikust ettevõtja taotlusele vastavalt võivad Lepingupoolte pädevad asutused omavahelisel kokkuleppel teha erandeid artiklites 7 ja 8 sätestatust, tingimusel, et nimetatud isikule laienevad või hakkavad laienema ühe Lepingupoolte õigusaktid.

III OSA

ERALDI SÄTTED SOTSIAALKINDLUSTUSE LIIKIDELE JA TOETUSTELE

Esimene peatükk

Meditsiiniteenused

Ajutise töövõimetuse hüvitised ja hüvitised raseduse ja sünnituse korral

Artikkel 10

Otsustades õiguse üle saada hüvitisi ajutise töövõimetuse või raseduse ja sünnituse korral kindlustusperioodide täitumise alusel, arvestatakse kindlustusperioodide liitumisel mõlema Lepingupoolte õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodid, tingimusel, et need ei kattu.

Artikkel 11

1. Isikutele, kellel on õigus saada meditsiiniteenuseid ühe Lepingupoolte õigusaktide alusel ja kes viibivad teise Lepingupoolte territooriumil

1) osutatakse vältimatut arstiabi isiku viibimiskoha tervishoiuasutuse poolt vastavalt sellele tervishoiuasutusele laienevatele õigusaktidele esimese Lepingupoolte pädeva asutuse arvel;

2) võidakse osutada meditsiiniteenuseid, mis ületavad eelmises alapunktis näidatud vältimatu abi ulatuse, esimese Lepingupoole pädeva asutuse nõusolekul ja tema kulul;

3) proteesi- ja ortopeediliste abivahendite ja teiste kallihinnaliste meditsiiniteenuste osutamine sõltub esimese Lepingupoole pädeva asutuse nõusolekust, välja arvatud vältimatud juhtumid, kui teenuse osutamist pole võimalik edasi lükata ohu tõttu isiku elule või tervisele.

4) Käesolevas punktis sätestatu ei laiene isikutele, kelle viibimise eesmärgiks on ainult meditsiiniteenuste saamine.

2. Kui isik, kellel on õigus saada meditsiiniteenuseid ühe Lepingupoole õigusaktide alusel, suunatakse selle Lepingupoole pädeva asutuse poolt plaanilise ravi saamiseks teise Lepingupoole territooriumile, osutatakse talle meditsiiniteenuseid vastavalt selle Lepingupoole õigusaktidele esimese Lepingupoole pädeva asutuse kulul. Sealjuures esitab teise Lepingupoole asutus esimese Lepingupoole pädevale asutusele eelnevalt meditsiiniteenuste kulude kalkulasiooni.

3. Käesolevas artiklis ette nähtud meditsiiniteenused osutatakse isikule Lepingupoole territooriumil, kus ta viibib, samadel tingimustel, mis on kehtestatud selle Lepingupoole kindlustatud isikutele.

Artikkel 12

1. Ühe Lepingupoole pädev asutus korvab teise Lepingupoole asutusele osutatud meditsiiniteenuste tegelikud kulud vastavalt artiklile 11.

2. Plaanilisele ravile saatmise ning tegelike kulude korvamise kord kehtestatakse Leedu Vabariigi Tervishoiuministeeriumi ja Eesti Vabariigi Sotsiaalministeeriumi vahelise kokkuleppega.

Artikkel 13

1. Isikutele, kes pärast õiguse saamist hüvitisele ajutise töövõimetuse või raseduse ja sünnituse korral ühe Lepingupoole õigusaktide alusel, viibivad teise Lepingupoole territooriumil või

asuvad sinna elama, maksab hüvitisi esimese Lepingupoole pädev asutus lähtudes oma õigusaktidest nii nagu need isikud asuksid selle Lepingupoole territooriumil.

2. Isikutele, kes saavad pensioni mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel, laienevad ravikindlustuse osas selle lepingupoole õigusaktid, kelle territooriumil nad elavad. See reegel laieneb ka isikutele, kes saavad pensioni ainult teise Lepingupoole õigusaktide alusel.

Teine peatükk

Invaliidsus-, vanadus-, väljateenitud aastate - ja toitjakaotuspensionid

Artikkel 14

1. Kui ühe Lepingupoole õigusaktid näevad ette pensioni saamise, säilitamise ja taastamise õiguse kindlustusperioodide täitumisel, siis neid õigusakte rakendav asutus arvestab kindlustusperioodide liitmisel teise Lepingupoole õigusaktidega kooskõlas täitunud kindlustusperioode, nagu oleksid nad täitunud esimese Lepingupoole õigusaktide alusel, tingimusel, et need ei ole täielikult või osaliselt kattuvad.

2. Kui ühe Lepingupoole õigusaktid võimaldavad mõnede pensionide määramise teatud kindlal kutsealal või tööl töötamise perioodi eest, siis nende pensionide määramisel võetakse arvesse ainult perioodid, mis on täitunud teise Lepingupoole õigusaktide alusel sellel kutsealal või samal tööl töötamisel. Kui sel viisil liidetud perioodid ei vasta tingimustele, mis annavad õiguse saada nimetatud pensioni, siis neid perioode arvestatakse pensioni määramisel üldises süsteemis.

Artikkel 15

1. Kui ühe Lepingupoole õigusaktid seavad pensioni määramise sõltuvusse tingimusest, et kindlustusjuhtumi tekkimise momendil laienevad sellele isikule või toitjakaotuspensionide puhul - surnule, selle Lepingupoole õigusaktid, loetakse tingimused täidetuks, kui vastavale isikule või surnule, sõltuvalt juhtumist, sellel momendil laienesid teise Lepingupoole õigusaktid või selle puudumisel vastav isik või toitja kaotanud isik võib pöörduda vastavate pensionide saamiseks teise Lepingupoole õigusaktide alusel.

2. Kui ühe Lepingupoole õigusaktide alusel pensioni saamise õigus seatakse sõltuvusse kindlaksmääratud sotsiaalkindlustuse perioodist enne kindlustusjuhtumi saabumist, siis tingimus loetakse täidetuks, kui vastav isik sellel perioodil oli kindlustatud teise Lepingupoole õigusaktide alusel.

Artikkel 16

1. Kui isikule järjestikku või kordamööda laienevad mõlema Lepingupoole õigusaktid, siis iga Lepingupoole asutus teeb vastavalt kehtivatele õigusaktidele kindlaks, kas selline isik vastab pensioni saamise õiguse tingimustele, arvestades vajadusel käesoleva lepingu artikli 14 sätteid.

2. Juhul, kui isik ühe Lepingupoole õigusaktide alusel vastab eelmises punktis mainitud tingimustele, arvestamata artiklis 14 sätestatud, siis selle Lepingupoole pädev asutus määrab pensioni, arvestades ainult kindlustusperioode, mis on täitunud vastavalt selle asutuse poolt rakendatavatele õigusaktidele.

3. Juhul, kui isik vastab ühe Lepingupoole õigusaktide tingimustele ainult käesoleva Lepingu artiklis 14 sätestatud lähtudes, siis selle Lepingupoole pädev asutus määrab pensioni suuruses, mis vastab kindlustusperioodidele, mis on täitunud vastavalt selle asutuse poolt rakendatavatele õigusaktidele.

4. Isikutele, kes asusid elama teise Lepingupoole territooriumile, arvutab ja maksab maksu maksmisel mittepõhinevaid ja elamisperioodide kestusest mittesõltuvaid invaliidsus- või toitjakaotuspensione ühe Lepingupoole pädev asutus. Pension arvutatakse ja makstakse proportsionaalselt, kuid mitte rohkem kui täispension, vastava isiku või surnu elatud aastatele esimese Lepingupoole territooriumil nende kindlustusperioodide kestuse suhtes, mis võetakse arvesse selle Lepingupoole õigusaktide alusel kuni kahe kolmandiku ulatuseni ajast, mis jääb isiku 16 aastaseks saamise kuupäeva ja invaliidsuse või surma saabumise kuupäeva vahele teise Lepingupoole territooriumil.

Artikkel 17

Pensioni suuruse arvutab arvutamisel ühe või teise Lepingupoole pädev asutus pensioniõigust omava isiku keskmise tulu või tulu suhte tervikuna riigi keskmistesse tuludesse või

õigusaktides ettenähtud muud vajalikud keskmised näitajad ainult nendest kindlustusperioodidest, mis on täitunud vastavalt selles asutuses rakendatavatele õigusaktidele.

Artikkel 18

1. Kui ühe Lepingupoole õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodide üldpikkus on lühem kui üks aasta ja kui ainult seda perioodi arvestades vastavalt sellele õigusaktile ei ole õigust pensionile, arvestatakse seda perioodi pensioni määramisel teise Lepingupoole pädeva asutuse poolt.

2. Kui mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodid on lühemad kui 12 kuud ja õigust pensioni saamiseks ei teki, siis kõiki neid perioode arvestab selle Lepingupoole pädev asutus, mille õigusaktide alusel summeeritud kindlustusperiood annab õiguse pensioni määramiseks.

Juhul, kui sel viisil on täitunud tingimused pensioni saamiseks mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel, arvestab kõiki kindlustusperioode, määrab ja maksab pensioni selle Lepingupoole pädev asutus, kelle õigusaktide alusel on täitunud pikem kindlustusperiood.

Artikkel 19

Juhul kui üldhaigestumise tagajärjel halveneb invaliidsuspensiooni saava isiku tervislik seisund, rakendatakse järgmisi sätteid:

a) kui isikule pensioni määramisel ei laienenud teise Lepingupoole õigusaktid, siis esimese Lepingupoole pädev asutus on kohustatud arvestama tema õigusaktide alusel määratava pensioni puhul isiku tervisliku seisukorra halvenemisega.

b) kui pensioni määramise momendil laienesid vastavale isikule teise Lepingupoole õigusaktid või ta saab invaliidsuspensiooni mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel, siis pensioni määramine toimub mõlema Lepingupoole pädevate asutuste poolt, arvestades tervisliku seisukorra halvenemisega.

Artikkel 20

Kui isikul, kes saab invaliidsus- või toitjakaotuspensionini mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel, tekib õigus vanaduspensionile ainult ühe Lepingupoole õigusaktide alusel ja ta tema soovil viiakse nimetatud pensionile üle, siis teise Lepingupoole pädev asutus jätkab varemääratud pensioniliigi väljamaksmist.

Artikkel 21

1. Ühe Lepingupoole õigusaktide sätteid, mis käsitlevad pensionide vähendamist, maksmise peatamist või lõpetamist sõltuvalt pensionide liitmisest või teistest sissetulekutest või seoses sellega, et pensionisaaja töötab või tegutseb iseseisva ettevõtjana, rakendatakse isegi nende isikute suhtes, kellele on pension määratud teise Lepingupoole õigusaktide alusel või kelle tulud on saadud palgatöölt või tegutsemise eest füüsilisest isikust ettevõtjana teise Lepingupoole territooriumil.

2. Eelmise punkti sätted ei laiene analoogsetele invaliidsus-, vanadus- ja toitjakaotuspensionidele ja pensionidele seoses kutsehaigusega, mis on määratud mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel.

Kolmas peatükk

Töövigastus- ja kutsehaigushüvised

Artikkel 22

Hüvised töövigastuse või kutsehaiguse puhul võimaldab selle Lepingupoole pädev asutus, kelle õigusaktid laienesid isikule töövigastuse saamise nomendil, või kui ta lõpetas töötamise kutsealal, mis põhjustas kutsehaiguse, sõltumata sellest, et see kutsehaigus oli esmakordselt avastatud teise Lepingupoole territooriumil.

Artikkel 23

Kui kutsehaige saab hüvist ühe Lepingupoole pädevalt asutuselt ja seoses tervise halvenemisega pöördub hüvise saamiseks teise Lepingupoole pädeva asutuse poole, rakendatakse järgmisi sätteid:

a) juhul, kui ta teise Lepingupoole õigusaktide rakendumise perioodil ei tegelenud tegevusega, mis võinuks esilekutsuda antud haiguse ägenemise, siis esimese Lepingupoole pädev asutus maksab välja hüvise vastavalt rakendatavate õigusaktide sätetele, võttes arvesse tervisliku seisukorra halvenemise.

b) Juhul, kui ta tegeles sellise tegevusega teise Lepingupoole õigusaktide rakendumise perioodil, kannab esimese Lepingupoole pädev asutus kulud hüvise väljamaksmisel vastavalt oma õigusaktidele, võtmata arvesse haiguse ägenemist.

Teise Lepingupoole pädev asutus määrab sellisele isikule täiendava hüvise, mille suurus on võrdne hüvise suuruse vahega, mida tuleks maksta peale haiguse ägenemist ja mis kuulus väljamaksmisele enne haiguse ägenemist vastavalt nende asutuste poolt rakendatavatele õigusaktidele, kui isik haigestus selle Lepingupoole õigusaktide rakendumise perioodil.

Neljas peatükk

Töötustoetused

Artikkel 24

Kui ühe Lepingupoole õigusaktide alusel on õigus töötustoetust saada, säilitada või taastada kindlustusperioodide alusel, siis arvestab neid õigusakte rakendav pädev asutus perioodide summeerimisel vajaduse korral kindlustusperioode, mis on täitunud teise Lepingupoole õigusaktide alusel, tingimusel, et need ei ole täielikult või osaliselt kattuvad.

Artikkel 25

1. Isikutele, kes töötavad palgatööl mitte selle lepingupoole territooriumil, kus nad elavad, vaid teise Lepingupoole territooriumil ja seal jäävad töötuks ning

a) kes legaalselt jäävad selle lepingupoole territooriumile ja kes kehtestatud korras tunnistatakse töötuks, makstakse töötustoetust vastavalt selle Lepingupoole õigusaktidele

b) kes pöörduvad tagasi Lepingupoole territooriumile, kus nad legaalselt elavad ja kes kehtestatud korras tunnistatakse töötuks, makstakse töötustoeust vastavalt selle Lepingupoole õigusaktidele.

2. Ajani, mil töötü saab toetust käesoleva artikli alapunkti a alusel, ei ole tal õigust saada toetust Lepingupoole õigusaktide alusel, kelle territooriumil ta elab.

Viies peatükk **Matusetoeetused**

Artikkel 26

Vastavalt rakendatavatele õigusaktidele maksab ühe Lepingupoole pädev asutus matusetoeetust ka sel juhul, kui isik suri teise Lepingupoole territooriumil.

Artikkel 27

Kui õigus matusetoeetusele tekib mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel, maksab toetust selle Lepingupoole pädev asutus, kelle territooriumil sumu legaalselt elas.

Kuues peatükk **Peretoetused**

Artikkel 28

1. Peretoetusi, mis on ette nähtud Lepingupoole õigusaktidega, määratakse ja makstakse nende oma territooriumil legaalselt elavatele isikutele.

2. Kui ühe Lepingupoole õigusaktid seavad peretoetuse maksmise sõltuvusse tingimusest, et lapsed peavad elama tema territooriumil, loetakse tingimus täidetuks, kui lapsed elavad teise Lepingupoole territooriumil.

3. Kui peretoetuse saamise õigus tekib mõlema Lepingupoole õigusaktide alusel, makstakse need Lepingupoole õigusaktide alusel, kelle territooriumil lapsed elavad.

IV osa

Muud sätted

Artikkel 29

Lepingupoolte pädevad valitsusasutused:

- a) osutavad teineteisele administratiiv- ja õigusabi käesoleva Lepingu rakendamisel ja täitmisel; teavitavad õigusaktide muudatustest;
- b) määravad volitatud asutused, kellele tehakse ülesandeks rakendatavate õigusaktide ja käesoleva Lepinguga sätestatud toetuste ja pensionide arvestamine ja määramine, teineteisele rahaliste vahendite üleandmine nende väljamaksmiseks, väljamakstud summade tasaarvelduse teostamine.

Artikkel 30

1. Ühe Lepingupoole õigusaktide alusel ettenähtud meditsiinilised uuringud võivad neid õigusakte rakendava asutuse palvel toimuda teise Lepingupoole territooriumil isiku elukohajärgses asutuses. Meditsiiniliste uuringute kulutuste kohta tasaarveldust ei tehta.
2. Ühe Lepingupoole asutused tunnustavad teise Lepingupoole asutuste ja ametkondade poolt väljastatud dokumente tervisliku seisukorra või invaliidsusastme (töövõimetuse) hindamisel.

Artikkel 31

1. Isiku avaldus pensioni saamiseks vastavalt ühe Lepingupoole õigusaktidele loetakse ka teise Lepingupoole õigusaktidega kooskõlas esitatud taotluseks vastava pensioni saamiseks. Seda ei rakendata vaid juhul, kui avaldaja palub, et vanaduspension määramine teise Lepingupoole õigusaktide alusel oleks edasi lükatud eesmärgiga tingimuste täitmiseks, mis omavad otsustavat tähendust pensioni saamiseks nende õigusaktide alusel.

2. Avaldused, palved ja kaebused, mis oli vaja esitada tähtaegselt vastavalt ühe Lepingupoole õigusaktidele selle Lepingupoole asutusele, arvestatakse tähtaegselt esitatuiks teise Lepingupoole sellele asutusele, kelle territooriumil taotleja elab ja saadetakse viivitamatult esimese Lepingupoole asutusele. Avalduse, palve või kaebuse esitamise kuupäev teise Lepingupoole asutusele loetakse esitamise kuupäevaks esimese Lepingupoole asutusele nende läbivaatamiseks.

Artikkel 32

1. Ühe Lepingupoole pädeval asutusel ei ole õigust keelduda talle esitatud avalduste või teiste dokumentide läbivaatamisest põhjusel, et need on koostatud teise Lepingupoole riigikeeles.

2. Käesoleva lepingu täitmisel võivad Lepingupoole asutused, aga ka vastavad isikud või nende esindajad omavahel vahetult kontakteeruda, korraldada asjaajamist volitatud asutuste kaudu riigikeeles või teises kokkulepitud keeles.

3. Isikuandmeid kasutatakse ainult lepingu rakendamise eesmärkidel. Seejuures lähtuvad ühe Lepingupoole asutus, kes nimetatud andmed esitas ja teise Lepingupoole asutus, kes need andmed kasutusele võttis, vastava Lepingupoole õigusaktide ettekirjutustest isikuandmete konfidentsiaalsuse kohta.

Artikkel 33

1. Kui ühe Lepingupoole õigusaktides on sätestatud nende vajalike dokumentide vormistamise ja väljastamise vabastamine maksudest ja riigilõivust või nende vähendamine, mis vastavalt kehtivatele õigusnormidele tuleb esitada selle Lepingupoole ametkondadele või asutustele, siis laieneb see ka vastavate dokumentide vormistamisel ja väljastamisel, mis esitatakse ametkondadele ja asutustele vastavalt teise Lepingupoole õigusaktidele.

2. Dokumendid, mis ühe Lepingupoole territooriumil väljastati vormikohaselt või olid kinnitatud vastavate riiklike ametiasutuste poolt, on kehtivad ka teise Lepingupoole territooriumil legaliseerimata.

Artikkel 34

1. Käesoleva lepinguga ettenähtud pensionid ja toetused makstakse väkja selle Lepingupoole vääringus, mille territooriumil pensioni või toetuse saaja alaliselt elab.
2. Pensionide ja toetuste väljamaksmise, samuti rahaliste vahendite ülekandmise kord vastavalt Keskpanga poolt kehtestatud ametlikule valuutakursile, sätestatakse Lepingupoolte pädevate valitsusasutuste vahelise kokkuleppega.
3. Pangakulud, mis on seotud rahaliste vahendite ülekandmisega pensionide ja toetuste väljamaksmiseks isikutele, kes elavad teise Lepingupoole territooriumil, katab selle Lepingupoole pädev asutus, kes need vahendid üle kannab.
4. Pensionide ja toetuste väljamaksmisega seotud panga- ja postikulud katab väljamaksev pädev asutus.

Artikkel 35

1. Juhul, kui pädev asutus on kohustatud maksuma pensione ja toetuši isikutele, kes elavad legaalselt teise Lepingupoole territooriumil, siis kantakse nimetatud väljamakse summa üle esimese Lepingupoole valuutas.
2. Kui vastavalt käesolevale lepingule ähe Lepingupoole pädev asutus peab hüvitama teise Lepingupoole asutuse makstud toetuse kulud, siis tehakse nimetatud väljamakse teise Lepingupoole valuutas.

Artikkel 36

1. Küsimused, mis on seotud käesoleva lepingu rakendamisega, lahendavad Lepingupoolte pädevad valitsusasutused.
2. Lepingupoolte vahel tekkinud lahkarvamused käesoleva lepingu sätete tõlgendamisel, lahendatakse Lepingupoolte esindajate vaheliste läbirääkimiste ja konsultatsioonide teel.

V osa

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 37

Kohustuse vastava isiku ees pärast käesoleva lepingu jõustumist territooriumil täitunud kindlustusperioodide eest pensioni saamiseks vaatamata sellele, millise Lepingupoole õigusaktide alusel nad olid täitunud, võtab see Lepingupool, kelle territooriumil isik elas lepingu jõustumise hetkel.

Artikkel 38

1. Isikutele, kellele pensioni maksmine lõpetati enne käesoleva lepingu jõustumist seoses elama asumisega ühe Lepingupoole territooriumilt teise Lepingupoole territooriumile ja kellele ei olnud uue elukoha järgi pensioni määratud, määrab pensioni lepingu jõustumisel teise Lepingupoole pädev asutus nende isikute taotlusel, vastavalt rakendatavatele õigusaktidele, neile avalduse esitamise päevast.,

2. Enne käesoleva lepingu jõustumist määratud pensione ümber ei arvutata.

Artikkel 39

Käesoleva lepingu muudatused ja täiendused tehakse kirjalikult Lepingupoolte omavahelisel kokkuleppel.

Artikkel 40

Käesolev leping kuulub ratifitseerimisele vastavalt Lepingupoolte õigusaktidele ja jõustub ratifitseerimiskirjade vahetamise päevast.

Artikkel 41

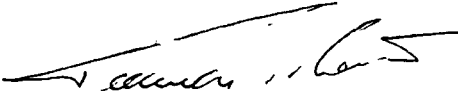
1. Käesolev leping sõlmitakse määramata ajaks.

2. Kumbki Lepingupool võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest kirjalikult teisele Lepingupoolele vähemalt kuus kuud enne lepingu lõpetamist.

Käesoleva Lepingu lõpetamisel säilivad isikutel selle lepingu alusel omandatud õigused.

Koostatud " " 1996. aastal kahes eksemplaris, kumbki leedu ja eesti keeles, kusjuures mõlemad tekstid on võrdse jõuga.

Leedu Vabariigi nimel

Eesti Vabariigi nimel

**LIETUVOS RESPUBLIKOS IR ESTIJOS RESPUBLIKOS
SUTARTIS
DĖL SOCIALINIO APRŪPINIMO**

Lietuvos Respublika ir Estijos Respublika, toliau vadinamos Šalimis, siekdamos reglamentuoti tarpusavio santykius socialinio aprūpinimo srityje, susitarė:

I DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Šioje Sutartyje terminai:

1) "įstatymai" - apima įstatymus, nutarimus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius šios Sutarties 2 straipsnyje nurodytas socialinio aprūpinimo rūšis;

2) "kompetentingos valdymo institucijos":

Lietuvos Respublikoje - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija;

Estijos Respublikoje - Socialinių reikalų ministerija.

3) "įstaiga" - tai įstaiga, atsakinga už įstatymų, nurodytų šios Sutarties 2 straipsnyje, normų vykdymą;

4) "kompetentinga įstaiga" - tai įstaiga, kuri pagal jai galiojančius įstatymus skiria ir moka pensijas ir pašalpas;

5) "legalus gyvenimas" - apima nuolatinę gyvenamąją vietą, kuri tokia nustatoma pagal kiekvienos Šalies įstatymus, taip pat leidimą laikinai gyventi;

6) "buvimas" - tai trumpalaikis buvimas, kurio trukmė paprastai priklauso nuo iš anksto numatyto buvimo tikslo;

7) "savarankiškai dirbantis asmuo" - tai asmuo, kuris norėdamas gauti pajamas dirba ne pagal darbo sutartį ir jam taikomi 2 straipsnyje nurodyti įstatymai;

8) "draudimo stažas" - tai socialinio draudimo įmokų mokėjimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo arba gyvenimo laikotarpiai, kurie tokiais nustatomi arba pripažįstami įstatymais, pagal kuriuos jie buvo įgyti, taip pat bet kokie kiti įstatymais draudimo stažui prilyginti laikotarpiai.

9) "pensijos" ir "pašalpos" - tai visos pensijos ir pašalpos įskaitant visas jų dalis, visus priedus, padidinimus ir priemokas;

10) "nesusiję su įmokų mokėjimu" - tai pensijos, kurių skyrimas nepriklauso nei nuo tiesioginio aprūpintinų asmenų arba jų darbdavių įmokų mokėjimo, nei nuo savarankiško darbo stažo;

Kiti šioje Sutartyje vartojami terminai turi tokią pat reikšmę, kokia yra kiekvienos Šalies įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

2 straipsnis

1. Ši Sutartis taikoma šioms kiekvienos Šalies įstatymais numatytoms socialinio aprūpinimo rūšims:

- 1) medicininis aptarnavimas;
- 2) ligos pašalpos (laikinojo nedarbingumo kompensacijos);
- 3) motinystės pašalpos;
- 4) invalidumo pensijos;
- 5) senatvės pensijos;
- 6) išarnauto laiko pensijos;
- 7) našlių ir našlaičių /maitintojo netekimo/ pensijos;
- 8) pašalpos dėl sužalojimo darbe ir profesinės ligos;
- 9) bedarbio pašalpos;
- 10) laidojimo pašalpos;

- 11) šeimos pašalpos;
  - 12) liaudies pensijos Estijos Respublikoje;
  - 13) šalpos (socialinės) pensijos Lietuvos Respublikoje.
2. Ankstesniojo punkto formuluotė apima įstatymus:
- 1) Lietuvos Respublikoje dėl:
    - 1.1. sveikatos draudimo;
    - 1.2. valstybinių socialinio draudimo pensijų;
    - 1.3. draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe;
    - 1.4. gyventojų užimtumo, kiek tai susiję su bedarbio pašalpų mokėjimo reglamentavimu;
    - 1.5. valstybinio socialinio draudimo;
    - 1.6. šalpos (socialinių) pensijų.
  - 2) Estijos Respublikoje dėl:
    - 2.1. medicinos draudimo;
    - 2.2. valstybinių pragyvenimo pinigų, pensijų lengvatinėmis sąlygomis, išstarnauto laiko pensijų;
    - 2.3. žalos atlyginimo dėl sužalojimo darbe ir profesinės ligos;
    - 2.4. bedarbių socialinės apsaugos;
    - 2.5. šeimos ir vaikų pašalpų;
    - 2.6. laidojimo pašalpų;
    - 2.7. socialinio mokesčio.
3. Ši Sutartis taip pat taikoma įstatymams, kurie pakeičia arba pataiso tuos, kurie nurodyti ankstesniame punkte. Sutartis taip pat taikoma įstatymams, kuriais įdiegiamos naujos socialinio aprūpinimo rūšys, jeigu tai bus suderinta tarp Šalių kompetentingų valdymo institucijų.

3 straipsnis

Ši Sutartis reglamentuoja socialinį aprūpinimą:

- a) asmenų, kuriems galioja arba galioja vienos ar abiejų Šalių įstatymai ir kurie legaliai gyvena jų teritorijoje

b) kitų asmenų, kurių teisės pagal kiekvienos Šalies įstatymus įgyjamos iš a) pastraipoje nurodytųjų asmenų.

4 straipsnis

Jeigu ši Sutartis nenumato kitaip, kiekviena Šalis, taikydama savo įstatymus, asmenų, kuriems ji galioja, teises prilygins savo piliečių teisėms.

5 straipsnis

1. Jeigu šia Sutartimi nenumatyta kitaip, pensijas ir pašalpas - išskyrus pensijas ir pašalpas, nesusijusias su įmokų mokėjimu - į kurias asmuo turi teisę pagal vienos Šalies įstatymus, negalima atsisakyti skirti, o paskirtas sumažinti, sustabdyti arba nutraukti jų mokėjimą dėl to, kad tas asmuo legaliai gyvena kitos Šalies teritorijoje.

II DALIS

ĮSTATYMŲ TAIKYMAS

6 straipsnis

Jeigu šios Sutarties 7 ir 8 straipsniais nenumatyta kitko ir 9 straipsnyje nesuderinta kitaip, pagal darbo sutartį dirbantiems, taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims galioja Šalies, kurios teritorijoje jie dirba, įstatymai, nepriklausomai nuo jų legalaus gyvenimo vietos.

7 straipsnis

1. Asmenims, pagal darbo sutartį dirbantiems pas darbdavį vienos Šalies teritorijoje ir to darbdavio nusiųstiems jo naudai dirbti į kitos Šalies teritoriją, galioja pirmosios Šalies įstatymai su sąlyga, kad tų asmenų darbo trukmė neviršija dvejus metus.

2. Automobilių, geležinkelio arba aviacijos transporte pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, kurie atlieka tarptautinius keleivių ir krovinių pervežimus abiejų Šalių teritorijoje darbdavio, kuris įregistruotas vienos iš Šalių teritorijoje, naudai, galioja tos Šalies įstatymai.

3. Valstybės tarnautojams ir jiems prilygintiems asmenims, kuriuos vienos Šalies valstybinės institucijos komandiruoja į kitos Šalies teritoriją, galioja pirmosios Šalies įstatymai.

4. Jūrų laivų įgulų nariams, taip pat jūrų laivuose pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, galioja tos Šalies, su kurios vėliava laivas plaukioja, įstatymai.

8 straipsnis

Šalių diplomatinė atstovybių ir konsulinių įstaigų darbuotojams, taip pat tų įstaigų darbuotojus pagal darbo sutartį aptarnaujantiems asmenims taikomos atitinkamai 1961 m. balandžio 18 d. Vienos konvencijos dėl diplomatinė santykių ir 1963 m. balandžio 24 d. Vienos konvencijos dėl konsulinių santykių nuostatos.

9 straipsnis

Pagal darbo sutartį dirbančio asmens ir jo darbdavio prašymu arba savarankiškai dirbančio asmens prašymu Šalių kompetentingos valdymo institucijos tarpusavio susitarimu 7 ir 8 straipsnių atžvilgiu gali padaryti išimtis su sąlyga, kad asmeniui galioja arba galios vienos iš Šalių įstatymai.

III DALIS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL ATSKIRŲ SOCIALINIO APRŪPINIMO RŪŠIŲ IR PAŠALPŲ

PIRMAS SKYRIUS

MEDICININIS APTARNAVIMAS. LIGOS IR MOTINYSTĖS PAŠALPOS (LAIKINOJO NEDARBIŪGUMO KOMPENSACIJA).

10 straipsnis

Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus teisės į ligos /laikinojo nedarbingumo/ ir motinystės pašalpą įgijimas, atstatymas ir išsaugojimas priklauso nuo draudimo stažo, tai tos Šalies įstaiga, sumuodama stažą prirėikus atsižvelgia į draudimo stažą, įgytą pagal kitos Šalies įstatymus, su sąlyga, kad šis stažas nesutampa.

11 straipsnis

1. Asmenims, turintiems teisę į medicinos paslaugas pagal vienos Šalies įstatymus ir būnantiems kitos Šalies teritorijoje:

1) gydymo įstaiga asmens buvimo vietoje suteikia neatidėliotiną medicinos pagalbą pagal tai įstaigai galiojančius įstatymus pirmos Šalies kompetentingos įstaigos sąskaita;

2) pirmosios Šalies kompetentingos įstaigos sutikimu ir jos sąskaita gali būti suteiktos medicinos paslaugos, kurių apimtis didesnė nei būtinos, nurodytos ankstesnėje pastraipoje;

3) protezinių-ortopedinių gaminių ir kitų brangių medicinos paslaugų teikimas priklauso nuo pirmosios Šalies kompetentingos įstaigos sutikimo, išskyrus

neatidėliotinus atvejus, kai paslaugų teikimą negalima atidėti dėl grėsmės asmens gyvybei ir sveikatai;

4) šio straipsnio nuostatos negalioja asmenims, kurių buvimo tikslas yra tik medicinos paslaugų gavimas.

2. Jeigu asmenį, turintį teisę į medicinos paslaugas pagal vienos Šalies įstatymus, tos Šalies kompetentinga įstaiga siunčia planiniam gydymui į kitos Šalies teritoriją, medicinos paslaugas jam teikiamos pagal tos Šalies įstatymus pirmosios Šalies kompetentingos įstaigos sąskaita. Tuo atveju antrosios Šalies įstaiga pateikia pirmosios Šalies kompetentingai įstaigai numatomų suteikti medicinos paslaugų kaštų išankstinę kalkuliaciją.

3. Šiame straipsnyje numatytas medicinos paslaugas įstaiga asmens buvimo vietoje teikia tokiomis pat sąlygomis, kurios nustatytos savo apdraustiems asmenims.

12 straipsnis

1. Vienos Šalies kompetentinga įstaiga kompensuoja antrosios Šalies įstaigai faktines išlaidas už suteiktas pagal 11 straipsnį medicinos paslaugas.

2. Siuntimo planiniam gydymui, faktinių išlaidų kompensavimo tvarka nustatoma Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir Estijos Respublikos socialinių reikalų ministerijos susitarimu.

13 straipsnis

1. Asmenims, kurie įgiję teisę į ligos ir motinystės pašalpas (laikinojo nedarbingumo kompensaciją) pagal vienos Šalies įstatymus, būna arba persikelia gyventi, arba grįžta į kitos Šalies teritoriją, tas pašalpas moka pirmosios Šalies kompetentinga įstaiga pagal jai galiojančius įstatymus, tarsi šie asmenys būtų tos Šalies teritorijoje.

2. Asmenims, gaunantiems pensijas pagal abiejų Šalių įstatymus, galioja tos Šalies, kurios teritorijoje jie legaliai gyvena, sveikatos draudimo įstatymai. Ši taisyklė taip pat galioja asmenims, gaunantiems pensiją tik pagal kitos Šalies įstatymus.

ANTRAS SKYRIUS
SENATVĖS, INVALIDUMO, IŠTARNAUTO LAIKO, MAITINTOJO
NETEKIMO PENSIJOS

14 straipsnis

1. Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus teisės į pensiją įgijimas, atstatymas ir išsaugojimas priklauso nuo draudimo stažo, tai kompetentinga įstaiga, kuriai galioja tie įstatymai, sumuodama stažą atsižvelgia į draudimo stažą, įgytą pagal kitos Šalies įstatymus, su sąlyga, kad šis stažas nesutampa pilnai arba iš dalies pagal laiką, tarsi jis būtų įgytas pagal pirmosios Šalies įstatymus.

2. Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus kai kurių pensijų skyrimas priklauso nuo stažo, įgyto pagal atitinkamą profesiją arba atitinkamame darbe, tai skiriant tokias pensijas įskaitomas tik toks stažas, kuris įgytas pagal kitos Šalies įstatymus pagal tokią pačią profesiją arba tokiam pačiame darbe. Jeigu tokiu būdu susumuotas stažas nesuteikia teisės nurodytosioms pensijoms gauti, tai šis stažas įskaitomas pensijoms skirti pagal bendrą sistemą.

15 straipsnis

1. Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus pensijos skyrimas priklauso nuo sąlygos, pagal kurią draudiminio atvejo momentu atitinkamam asmeniui arba mirusiajam (maitintojo netekimo pensijos atveju) turi galioti tie įstatymai, tai ši sąlyga laikoma įvykdyta, kai atitinkamam asmeniui arba mirusiajam, priklausomai nuo atvejo, tuo momentu galiojo kitos Šalies įstatymai, o jeigu negaliojo, jei atitinkamas asmuo arba maitintojo netekęs asmuo gali pretenduoti į atitinkamą pensiją pagal kitos Šalies įstatymus.

2. Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus teisė pensijai gauti priklauso nuo tam tikro draudimo stažo iki draudiminio atvejo atsiradimo, tai sąlyga laikoma įvykdyta, kai atitinkamas asmuo tokiam pat laikotarpiui buvo apdraustas pagal kitos Šalies įstatymus.

16 straipsnis

1. Jeigu asmeniui pačiam arba pakaičiui galiojo abiejų Šalių įstatymai, tai kiekvienos Šalies kompetentinga įstaiga pagal jai galiojančius įstatymus nustato, ar toks asmuo įvykdė sąlygas, suteikiančias teisę pensijai gauti, prirėikus atsižvelgdama į šios Sutarties 14 straipsnio nuostatas.

2. Tuo atveju, kai asmuo pagal vienos Šalies įstatymus įvykdo ankstesniame punkte nurodytas sąlygas netaikant 14 straipsnio nuostatų, tai tos Šalies kompetentinga įstaiga pensiją skiria tik už draudimo stažą, įgytą pagal tai įstaigai galiojančius įstatymus.

3. Jeigu asmuo vienos Šalies įstatymais nustatytas sąlygas įvykdo tik taikant šios Sutarties 14 straipsnio nuostatas, tai tos Šalies kompetentinga įstaiga pensijos dydį nustato pagal draudimo stažą, įgytą pagal tai įstaigai galiojančius įstatymus.

4. Vienos Šalies kompetentinga įstaiga asmenims, kurie persikėlė gyventi į kitos Šalies teritoriją, invalidumo arba maitintojo netekimo pensijas, nesusijusias su įmoku mokėjimu ir kurių dydis nepriklauso nuo gyvenimo laikotarpių, apskaičiuoja ir moka proporcingai atitinkamo asmens arba mirusiojo gyvenimo metų pirmosios Šalies teritorijoje nuo 16 metų amžiaus ir dviejų trečdalių metų, praėjusių nuo minimo amžiaus iki invalidumo atsiradimo arba mirties antrosios Šalies teritorijoje, santykiui, tačiau ne daugiau kaip pilną pensiją.

17 straipsnis

Nustatydama pensijos dydį bet kurios Šalies kompetentinga įstaiga turinčio teisę į pensiją asmens pajamų vidurkį arba pajamų santykį su pajamų vidurkiu valstybėje arba kitus įstatymais numatytus vidutinius rodiklius apskaičiuoja iš to draudimo stažo, kuris įgytas pagal tai įstaigai galiojančius įstatymus.

18 straipsnis

1. Jeigu bendras draudimo stažas, įgytas pagal vienos Šalies įstatymus, yra mažesnis nei vieneri metai ir jeigu šis stažas pagal tuos įstatymus nesuteikia teisės pensijai gauti, tai šį stažą skirdama pensiją įskaito kitos Šalies kompetentinga įstaiga.

2. Jeigu pagal kiekvienos Šalies įstatymus įgytas draudimo stažas mažesnis nei dvylika mėnesių ir teisė į pensiją neįgyjama ne vienoje iš jų, visą stažą įskaito įstaiga tos Šalies, pagal kurios įstatymus, susumavus, susidarytų draudimo stažas, suteikiantis teisę į pensiją. Jeigu tokiu būdu būtų įvykdytos sąlygos pensijai gauti pagal abiejų Šalių įstatymus, tai visą draudimo stažą įskaito, pensiją skiria ir moka kompetentinga įstaiga tos Šalies, pagal kurios įstatymus yra įgytas didesnis draudimo stažas.

19 straipsnis

Pablogėjus asmens, gaunančio invalidumo pensiją dėl bendro susirgimo, darbingumo laipsniui taikomos šios nuostatos:

a) jeigu nuo pensijos paskyrimo atitinkamam asmeniui negaliojo kitos Šalies įstatymai, tai pirmosios Šalies kompetentinga įstaiga, skirdama pensiją pagal jai galiojančius įstatymus, atsižvelgia į darbingumo laipsnio pablogėjimą;

b) jeigu po pensijos paskyrimo atitinkamam asmeniui galiojo kitos Šalies įstatymai arba jis gauna invalidumo pensiją pagal abiejų Šalių įstatymus, tai pensiją jam skiria abiejų Šalių kompetentingos įstaigos, atsižvelgdamos į darbingumo laipsnio pablogėjimą.

20 straipsnis

Jeigu asmuo, gaunantis invalidumo arba maitintojo netekimo pensiją pagal abiejų Šalių įstatymus, įgyja teisę į senatvės pensiją tik pagal vienos Šalies įstatymus ir jo prašymu jam paskiriama tokia pensija, tai kitos Šalies kompetentinga įstaiga toliau jam moka anksčiau paskirtą pensijos rūšį.

21 straipsnis

1. Vienos Šalies įstatymų nuostatos, pagal kurias nustatytas pensijų sumažinimas, jų mokėjimo sustabdymas arba nutraukimas dėl to, kad jos sutampa su kitomis pensijomis arba pajamomis, arba dėl to, kad turintis teisę pensiją gauti asmuo dirba pagal darbo sutartį arba dirba savarankiškai, atitinkamam asmeniui galioja ir tuo atveju, kai jam pensija mokama pagal kitos Šalies įstatymus arba jis gauna pajamas už darbą pagal darbo sutartį arba savarankišką darbą kitos Šalies teritorijoje.

2. Ankstesnio punkto nuostatos negalioja analogiškomis senatvės, invalidumo, maitintojo netekimo pensijoms, pensijoms dėl profesinio susirgimo, kurios skiriamos pagal abiejų Šalių įstatymus.

TREČIAS SKYRIUS

PAŠALPOS DĖL SUŽALOJIMO DARBE IR PROFESINIO SUSIRGIMO

22 straipsnis

Pašalpas dėl sužalojimo darbe ir profesinio susirgimo skiria kompetentinga įstaiga tos Šalies, kurios įstatymai asmeniui galiojo sužalojimo momentu arba jo paskutinio darbo, sukėlusio profesinį susirgimą, metu, nepaisant to, kad ši liga pirmą kartą išryškėjo kitos Šalies teritorijoje.

23 straipsnis

Jeigu profesine liga sergantis asmuo gauna pašalpą, kurią moka vienos Šalies kompetentinga įstaiga, ir dėl sveikatos pablogėjimo prašo pašalpos iš kitos Šalies kompetentingos įstaigos, taikomos šios nuostatos:

a) jeigu antrosios Šalies įstatymų galiojimo laikotarpiu jis nedirbo darbo, galėjusio sukelti arba paaštrinti tokį susirgimą, pirmosios Šalies kompetentinga įstaiga pagal jai galiojančių įstatymų nuostatas moka pašalpą, atsižvelgdama į sveikatos pablogėjimą;

b) jeigu antrosios Šalies įstatymų galiojimo laikotarpiu jis dirbo tokį darbą, tai pirmosios Šalies kompetentinga įstaiga pagal jai galiojančias įstatymų nuostatas moka pašalpą neatsižvelgdama į tokį paaštrėjimą. Antrosios Šalies kompetentinga įstaiga tokiam asmeniui skiria papildomą pašalpą, kurios dydis yra lygus skirtumui tarp mokėtinos pašalpos dydžio po sveikatos pablogėjimo ir pašalpos dydžio, kurią reikėtų mokėti iki sveikatos pablogėjimo pagal tai įstaigai galiojančių įstatymų nuostatas, asmuo susirgo tos Šalies įstatymų galiojimo laikotarpiu.

KETVIRTAS SKYRIUS

BEDARBIO PAŠALPOS

24 straipsnis

Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus teisės į bedarbio pašalpą įgijimas, atstatymas ir išsaugojimas priklauso nuo draudimo stažo, tai kompetentinga įstaiga, kuriai galioja tie įstatymai, sumuodama stažą prireikus atsižvelgia į draudimo stažą, įgytą pagal kitos Šalies įstatymus, su sąlyga, kad šis stažas visiškai arba iš dalies nesutampa pagal laiką.

25 straipsnis

1. Asmenims, dirbusiems pagal darbo sutartį ne gyvenamojoje teritorijoje, bet kitos Šalies teritorijoje ir ten netekusiems darbo:

a) legaliai pasilikusiems jos teritorijoje ir nustatyta tvarka pripažintiems bedarbiais, bedarbio pašalpos mokamos pagal tos Šalies įstatymus.

b) sugrįžusiems į Šalies teritoriją, kurioje jie legaliai gyvena ir nustatyta tvarka pripažintiems bedarbiais, bedarbio pašalpos mokamos pagal tos Šalies įstatymus.

2. Kol bedarbis gauna pašalpą pagal 1 punkto a) pastraipos nuostatas, jam nesuteikiama teisė gauti pašalpą pagal Šalies, kurios teritorijoje jis legaliai gyvena, įstatymus.

PENKTAS SKYRIUS

LAIDOJIMO PAŠALPA

26 straipsnis

Vienos Šalies kompetentinga įstaiga pagal jai galiojančius įstatymus laidojimo pašalpą moka ir tuo atveju, jeigu asmuo mirė kitos Šalies teritorijoje.

27 straipsnis

Jeigu teisė į laidojimo pašalpą buvo įgyta pagal abiejų Šalių įstatymus, tai pašalpą išmoka kompetentinga įstaiga tos Šalies, kurios teritorijoje mirusysis legaliai gyveno.

ŠEŠTAS SKYRIUS

ŠEIMOS PAŠALPOS

28 straipsnis

1. Šeimos pašalpos, numatytos bet kurios Šalies įstatymais, skiriamos ir mokamos jos teritorijoje gyvenantiems asmenims.

2. Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus yra nustatytos sąlygos, kad šeimos pašalpos mokamos tuo atveju, kai vaikai turi gyventi jos teritorijoje, tai sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu vaikai gyvena kitos Šalies teritorijoje.

3. Jcigu yra teisė gauti šeimos pašalpas pagal abiejų Šalių įstatymus, tai šeimos pašalpos skiriamos pagal tos Šalies, kurios teritorijoje gyvena vaikai, įstatymus.

4. Vienkartinė vaiko gimimo pašalpa skiriama pagal Šalies, kurios teritorijoje vaiko gimdymo momentu legaliai gyveno motina, įstatymus.

IV DALIS

ĮVAIRIOS NUOSTATOS

29 straipsnis

Kompetentingos valdymo institucijos:

a) teiks viena kitai administracinę ir teisinę pagalbą taikant ir vykdant šią Sutartį, taip pat informaciją apie pasikeitimus įstatymuose;

b) paskiria įgaliotas įstaigas, kurioms pavedama apskaičiuoti ir skirti pensijas ir pašalpas pagal galiojančius įstatymus ir šią Sutartį, perduoti viena kitai pinigines lėšas joms mokėti, vykdyti tarpusavio atsiskaitymus už išmokėtas sumas.

30 straipsnis

1. Sveikatos patikrinimus, kurie numatyti pagal vienos Šalies įstatymus, tuos įstatymus taikančios įstaigos prašymu gali atlikti kitos Šalies įstaiga pagal atitinkamo asmens legalaus gyvenimo vietą. Už medicininio aptarnavimo išlaidas tarpusavio atsiskaitymai nedaromi.

2. Vienos Šalies įstaigos pripažįsta dokumentus dėl sveikatos būklės arba invalidumo (darbingumo) laipsnio, kuriuos išduoda kitos Šalies įstaigos.

31 straipsnis

1. Asmens pareiškimas pensijai gauti pagal vienos Šalies įstatymus yra laikomas pareiškimu atitinkamai pensijai gauti pagal kitos Šalies įstatymus. Tai negalioja tik tuo atveju, kai pareiškėjas prašo atidėti senatvės pensijos skyrimą pagal kitos Šalies įstatymus dėl to, kad jis galėtų įvykdyti sąlygas, turinčias svarbią reikšmę pensijai gauti pagal tuos įstatymus.

2. Pareiškimai, prašymai arba skundai, kurie pagal vienos Šalies įstatymų nustatytus terminus turi būti pateikti tos Šalies įstaigai, prisilaikydama tų terminų juos priima antrosios Šalies, kurios teritorijoje gyvena pareiškėjas, įstaiga ir nedelsdama persiunčia pirmosios Šalies įstaigai. Antrosios Šalies įstaigai pareiškimo, prašymo arba skundo įteikimo data yra laikoma pirmosios Šalies įstaigai padavimo data jų sprendimui.

32 straipsnis

1. Vienos Šalies kompetentingos įstaigos neturi teisės atsisakyti spręsti joms pateiktus pareiškimus arba kitus dokumentus dėl to, kad jie surašyti kitos Šalies valstybine kalba.

2. Įgyvendinamos šią Sutartį Šalių įstaigos gali betarpiškai bendrauti tarpusavyje, taip pat su atitinkamais asmenims arba jų atstovais arba per įgaliotąsias įstaigas susirašinėti savo valstybinėmis kalbomis arba kita abipusiai priimtina kalba.

3. Asmens personaliniai duomenys naudojami tik Sutarties tikslams. Vienos Šalies įstaiga, pateikianti minimus duomenis, ir kitos Šalies įstaiga, priėmusi juos naudojimui, vadovaujasi nurodymais, kurie numatyti atitinkamos Šalies įstatymuose dėl asmens personalinių duomenų konfidencialumo.

33 straipsnis

1. Jeigu pagal vienos Šalies įstatymus numatytas mokesčių ar rinkliavų sumažinimas ar atleidimas nuo jų už reikalingų dokumentų apiforminimą ir išdavimą, kuriuos pagal galiojančius įstatymus reikia pateikti tos Šalies įstaigoms, tai galioja taip

pat atitinkamų dokumentų apiforminimui ir išdavimui, kuriuos reikia pateikti įstaigoms pagal kitos Šalies įstatymus.

2. Vienos Šalies teritorijoje išduoti pagal nustatytą formą arba atitinkamų valstybinių institucijų patvirtinti dokumentai kitos Šalies teritorijoje galios be legalizavimo.

34 straipsnis

1. Pensijos ir pašalpos, kurios numatytos pagal šią Sutartį, mokamos tos Šalies, kurios teritorijoje legaliai gyvena jų gavėjas, nacionaline valiuta.

2. Pensijų ir pašalpų mokėjimo, taip pat piniginių lėšų perdavimo pagal centrinio banko nustatytą oficialių valiutų kursą tvarka nustatoma Šalių kompetentingų valdymo institucijų susitarimu.

3. Banko išlaidas, susijusias su piniginių lėšų pervedimu pensijoms ir pašalpoms mokėti kitos Šalies teritorijoje legaliai gyvenantiems asmenims, apmoka tos Šalies kompetentinga įstaiga, kuri perveda tas lėšas.

4. Banko ir pašto išlaidas, susijusias su pensijų ir pašalpų išmokėjimu, padengia jas mokanti įstaiga.

35 straipsnis

1. Jeigu kompetentinga įstaiga privalo mokėti pensijas ir pašalpas asmenims, legaliai gyvenantiems kitos Šalies teritorijoje, tai minėto mokėjimo suma išreiškiama pirmosios Šalies valiuta.

2. Jeigu pagal šią Sutartį vienos Šalies kompetentinga įstaiga privalo kompensuoti išlaidas kitos Šalies įstaigai, tai tų išlaidų suma išreiškiama antrosios Šalies valiuta.

36 straipsnis

1. Klausimus, susijusius su šios Sutarties taikymu, sprendžia Šalių kompetentingos valdymo institucijos.

2. Nesutarimai tarp Šalių dėl šios Sutarties nuostatų aiškinimo sprendžiami Šalių tiesioginėmis derybomis ir konsultacijomis.

V DALIS

PEREINAMOSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37 straipsnis

Jeigu draudimo atvejis atsitiks po šios Sutarties įsigaliojimo, tai už visą draudimo stažą iki jos įsigaliojimo, nepaisant to, pagal kurios Šalies įstatymus tas stažas buvo įgytas, įsipareigojimus suteikti atitinkamam asmeniui teisę į pensiją prisiima ta Šalis, kurios teritorijoje minėtas asmuo šios Sutarties įsigaliojimo momentu legaliai gyveno.

38 straipsnis

1. Asmenims, kuriems iki šios Sutarties įsigaliojimo pensijų mokėjimas buvo nutrauktas dėl to, kad jie persikėlė gyventi iš vienos Šalies teritorijos į kitos Šalies teritoriją ir pagal naują legalaus gyvenimo vietą pensija nebuvo paskirta, tai po šios Sutarties įsigaliojimo, jų prašymu, antrosios Šalies kompetentinga įstaiga pagal galiojančius įstatymus pensiją skiria nuo pareiškimo pateikimo dienos.

2. Pensijos, kurios buvo paskirtos iki šios Sutarties įsigaliojimo, neperžūrimos.

39 straipsnis

Šią Sutartį Šalys keičia ir papildo raštiškai tarpusavio susitarimu.

40 straipsnis

Ši Sutartis turi būti ratifikuota pagal Šalių įstatymus ir įsigalios pasikeitus ratifikaciniais raštais.

41 straipsnis

1. Ši Sutartis galios neribotą laiką.
2. Bet kuri Šalis gali šią Sutartį denonsuoti, tačiau ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki jos galiojimo nutraukimo apie tai raštu praneša kitai Šaliai. Ją denonsavus, pagal šios Sutarties nuostatas asmenų įgytos teisės išlieka.

Sudaryta *Vilniuje*..... 1996 m. *gegužės 28*..... d. dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir estų kalbomis, ir abu tekstai turi vienodą galią.

Lietuvos Respublikos
vardu

Estijos Respublikos
vardu

[TRANSLATION — TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND THE REPUBLIC OF ESTONIA ON SOCIAL SECURITY

The Republic of Lithuania and the Republic of Estonia, hereinafter referred to as the Countries, wishing to legislate on their mutual relations in the area of social security, have agreed as follows:

PART I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

For the purposes of this Agreement, the following terms are used:

1) “laws” denote acts of legislation, resolutions and other legal acts governing the types of social provision referred to in Article 2 hereof;

2) “competent government institutions”:

in the Republic of Lithuania denote the Ministry of Social Security and Labour and the Ministry of Health; in the Republic of Estonia denote the Ministry of Social Affairs.

3) “institution” denotes an institution responsible for implementing the laws stipulated by Article 2 hereof;

4) “competent institution” denotes an institution which, pursuant to the applicable law, allocates and remits pensions and benefits;

5) “legal residence” denotes a permanent place of residence such as may be set in accordance with the law of each Country and also a temporary residence permit;

6) “stay” denotes a short-term presence the duration of which is usually governed by the preliminary set objective of the stay,

7) “self-employed person” denotes a person who, in order to earn income, is not working under an employment contract and is bound by the law stipulated in Article 2;

8) “period of insurance” denotes periods of social security payment, employment under an employment contract, self-employed work or residence such as may be set or recognised by the law in accordance with which they have been acquired and also any other periods of time which the law deems equal to the period of insurance;

9) “pensions” and “benefits” denote all pensions and benefits including any parts thereof, all supplements, increases and additions;

10) “unrelated to the payment of contributions” denotes pensions the allocation of which depends on neither the direct payment of contributions by the covered persons or their employers, nor the duration of the self-employed work;

Other terms used in this Agreement shall have the same meaning as that applicable in the Laws and other acts of legislation of each of the Countries.

Article 2

1. This Agreement shall be applicable to the kinds of social provision stipulated by the law in each of the Countries:
  - 1) Medical care;
  - 2) Sickness benefits (compensation for temporary incapacity);
  - 3) Maternity benefits;
  - 4) Disability benefits;
  - 5) Old-age pensions;
  - 6) Length-of-service pensions;
  - 7) Widows' and widowers' pensions (pensions following the loss of the breadwinner);
  - 8) Occupational injury and occupational illness;
  - 9) Unemployment benefits;
  - 10) Funeral benefits;
  - 11) Family benefits;
  - 12) People's pensions in the Republic of Estonia;
  - 13) Income support (social) pensions in the Republic of Lithuania.
2. The formula above shall encompass the following laws:
  - 1) In the Republic of Lithuania:
    - 1.1. On health insurance;
    - 1.2. On state social insurance pensions;
    - 1.3. On occupational injury insurance;
    - 1.4. On the occupation of citizens, insofar as it is related to the governance of unemployment benefit;
    - 1.5. On state social insurance;
    - 1.6. On income support (social) pensions.
  - 2) In the Republic of Estonia:
    - 2.1. On medical insurance;
    - 2.2. On state income support, preferential pensions and length-of-service pensions;
    - 2.3. On compensation for occupational injuries and occupational illnesses;
    - 2.4. On social protection of the unemployed;
    - 2.5. On family and children's benefits;
    - 2.6. On funeral benefits;
    - 2.7. On social tax.
3. This Agreement shall also be applicable to any laws that may replace or amend the aforementioned laws. This Agreement shall also be applicable to laws introducing new

kinds of social provision, provided that it is agreed between the competent administration institutions of the Countries.

Article 3

This Agreement shall govern the social provision of:

- a) persons to whom the law of one of the Countries or both Countries apply and who are legally resident on the territory thereof;
- b) other persons whose rights in accordance with the laws of each Country are derived from the persons referred to in (a) hereof.

Article 4

Unless this Agreement provides otherwise, each Country, when applying its law, shall consider the rights of the people to whom the Agreement applies equal to the rights of its own citizens.

Article 5

Unless this Agreement provides otherwise, pensions and benefits, except pensions and benefits not related to the payment of contributions to which the person is entitled in accordance with the law of one of the Countries, may not be refused and if granted may not be reduced, stopped or discontinued because of the fact that the person in question is legally resident in the territory of the other Country.

PART II. APPLICATION OF THE LAWS

Article 6

Unless Articles 7 and 8 hereof provide otherwise and Article 9 does not arrange otherwise, the laws of the Country on the territory of which persons employed under a contract of employment or self-employed persons are working shall apply to such persons, irrespective of their legal place of residence.

Article 7

I. Where persons are employed under a contract of employment on the territory of one Country and their employer sends them to work for his benefit on the territory of the other Country, the laws of the first Country shall apply, provided that the period of work carried out by the aforementioned persons does not exceed two years.

2. Where persons are employed under a contract of employment in the sphere of automobile, railroad or air transport and they carry out international transportation of passengers and cargo on the territories of both Countries for the benefit of the employer, who is registered on the territory of one of the Countries, the law of the latter Country shall apply.

3. Where civil servants and equivalent persons are sent by the state institutions of one of the Countries to the territory of the other Country, the law of the first Country shall apply.

4. Members of the maritime vessel crew and other persons employed in accordance with a contract of employment on maritime vessels shall be bound by the law of the Country whose flag is flown by the maritime vessel.

Article 8

Employees of diplomatic representations and consular institutions of the Countries and also persons who serve such employees under a contract of employment shall be subject to the provisions of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961 and the Vienna Convention on Consular Relations of 24 April 1963.

Article 9

Subject to a request from a person employed under a contract of employment and his employer or a self-employed person, competent administration institutions of the Countries, by mutual agreement, may apply exceptions in respect of Articles 7 and 8 provided that the laws of one of the Countries apply or may apply to the person in question.

PART III. SPECIAL PROVISIONS ON INDIVIDUAL TYPES OF SOCIAL PROVISION AND BENEFITS

SECTION ONE. MEDICAL SERVICE. ILLNESS AND MATERNITY BENEFITS (TEMPORARY INCAPACITY COMPENSATION)

Article 10

If, under the law of one of the Countries, the acquisition, restoration and retention of entitlement to sickness (temporary incapacity) and maternity benefit depends on the period of insurance, the institution of that Country, when calculating the duration, shall take into account the period of insurance acquired in accordance with the law of the other Country, provided that the two periods do not overlap.

Article 11

1. In respect of persons who are entitled to medical services in accordance with the law of one of the Countries but who are on the territory of the other Country:

(1) a medical institution in the location of the person's stay shall offer emergency medical assistance in accordance with the law applicable to that institution at the expense of the competent institution of the first Country;

(2) subject to the consent of the competent institution of the first Country and at its expense, medical services may be offered which exceed in scope the emergency assistance as stipulated in the preceding paragraph;

(3) the supply of prosthetic and orthopaedic equipment and rendering of other costly medical services is subject to the consent of the competent institution of the first Country except in emergency cases where the rendering of services may not be postponed because it would endanger a person's life and health;

(4) the provisions of this article shall not apply to persons the sole purpose of whose visit is to obtain medical services.

2. Where a person entitled to medical services under the law of one Country is sent by the competent institution of that Country to the territory of the other Country for medical treatment, the medical services offered to that person shall be rendered in accordance with the law of that Country at the expense of the competent institution of the first Country. In this case, the institution of the second Country shall supply the competent institution of the first Country with a preliminary calculation of the cost of the intended medical services.

3. The medical services stipulated in this article shall be rendered by the institution in the place of the person's stay on the same basis that would be extended to its own insured persons.

Article 12

1. The competent institution of one Country shall compensate the competent institution of the other Country on an actuality basis for the medical services rendered in accordance with Article 11.

2. The procedure for sending persons for planned treatment and reimbursement of actuality-based expenses shall be set by means of an agreement between the Ministry of Health of the Republic of Lithuania and the Ministry of Social Affairs of the Republic of Estonia.

Article 13

1. Where persons who become entitled to illness and maternity benefits (compensation for temporary incapacity) in accordance with the law of one of the Countries are present in the territory of the other Country, relocate there for the purposes of residence or return there, the benefits in question shall be paid by the competent institution of the first Country in accordance with the law effective there as if these persons were on the territory of that Country.

2. Where persons are receiving pensions in accordance with the law of both Countries, the law on social insurance of the Country in which they are legally resident shall be applicable. This rule shall also be applicable to persons who are receiving pensions in accordance with the law of the other Country only.

SECTION TWO. OLD-AGE, DISABILITY, LENGTH-OF-SERVICE AND
LOSS-OF-BREADWINNER PENSIONS

Article 14

1. If, under the law of one of the Countries, the acquisition, restoration and retention of pension entitlements depends on the period of insurance, the competent institution of that Country, when calculating the duration, shall take into account the period of insurance acquired in accordance with the law of the other Country as if it were acquired in accordance with the law of the first Country, provided that the two periods do not fully or partially overlap.

2. If, in accordance with the law of one of the Countries, the allocation of some pensions depends on the length of service in a certain occupation or in certain employment, when allocating such a pension, only such length of service is included which has been acquired in accordance with the law of the other Country in respect of the same occupation or the same employment. If the length of service arrived at in this manner does not bring about an entitlement to the aforementioned pensions, this length of service shall be counted only towards pensions allocated in accordance with the general system.

Article 15

1. If, under the law of one of the Countries, the granting of a pension depends on a condition in accordance with which at the time of the insured event the aforementioned laws should be effective in respect of the person in question or the deceased person (as applies to the recipient of a loss-of-breadwinner pension), this condition shall be considered satisfied if, at that time, depending on the circumstances, the laws of the other Country were effective in respect of the aforementioned person or deceased person, and if these laws were not effective the person in question or a person affected by the loss of a breadwinner can claim an appropriate pension in accordance with the law of the other Country.

2. If, under the law of one of the Countries, a pension entitlement depends on the period of the insurance prior to the occurrence of the insured event, this condition shall be considered satisfied if the person in question was insured in accordance with the law of the other Country for the same duration.

Article 16

1. If the laws of both Countries are subsequently or alternately applicable to a person, then a competent institution of each of the Countries, in accordance with the applicable law, shall establish whether such a person has satisfied the conditions entitling him to a pension, and where necessary provisions of Article 14 hereof shall be taken into account.

2. In the event where a person, in accordance with the law of one of the Countries, has satisfied the conditions of the preceding paragraph without the application of the provisions of Article 14, the competent institution of that Country shall grant a pension only in respect of the length of service completed in accordance with the law applicable to that institution.

3. Where a person satisfies the conditions laid down by the law of one of the Countries only with application of the provisions of Article 14 hereof, the competent institution of that Country shall grant a pension only in respect of the length of service completed in accordance with the law applicable to that institution.

4. A competent institution of one of the Countries, in respect of persons who have relocated to the territory of the other Country for the purposes of residence, shall calculate and pay disability and loss-of-breadwinner pensions which are not related to the payment of contributions and the amount of which does not depend on the periods of residence, in a pro rata manner governed by the ratio between the duration of the life of the person in question or deceased person on the territory of the first Country, starting from the age of 16, and the two-thirds of the period from the aforementioned time until the onset of disability or death on the territory of the second Country, which, however, shall not exceed the full pension.

Article 17

When setting the amount of the pension, a competent institution of either Country, acting in respect of the person entitled to a pension, shall calculate the average earnings of that person, or the ratio of earnings vs. average earnings in the Country, or any other average indices as stipulated by the law, on the basis of the period of insurance which has been acquired in accordance with the law applicable to that institution.

Article 18

1. In the event where the total period of insurance acquired in accordance with the law of one of the Countries is shorter than one year, and if the duration in accordance with that law does not grant entitlement to a pension, it shall be taken into account by the competent institution of the other Country when allocating a pension.

2. If, in accordance with the law of each of the Countries the period of insurance is shorter than 12 months and if a pension entitlement is not acquired in any of the Countries, the full duration shall be taken into account by the institution of the Country in which, upon adding the duration, the insurance duration would be arrived at which would grant entitlement to a pension.

If in such manner conditions are satisfied under the law of both Countries, then the entire duration of insurance shall be taken into account by the competent institution of the Country under the law of which the longer period of insurance is achieved and the same institution shall allocate and remit the pension.

Article 19

Where a person is paid a disability pension because of a general illness and his ability to work decreases, the following provisions shall apply:

a) If, from the moment the pension is granted, the law of the other Country is not applicable to the person in question, then the competent institution of the other Country, when

allocating the pension in accordance with the law applicable to that institution, shall take into account the degree to which the person's ability to work has decreased.

b) If, after allocating the pension, the law of the other Country is applicable to the person in question, or if he receives a disability pension in accordance with the law of both Countries, then that pension shall be allocated by the competent institutions of both Countries, taking into account the degree to which the person's ability to work has decreased.

Article 20

Where a person who receives a disability or loss-of-breadwinner pension in accordance with the law of both Countries becomes entitled to an old-age pension only in accordance with the law of one of the Countries and such a pension is granted to him in accordance with his request, then the competent institution of the other Country shall continue to pay him the type of pension previously granted.

Article 21

1. Provisions of the law of one Country, in accordance with which pension payments are reduced, suspended or discontinued on account of their being paid at the same time as other pensions or income or because the person who is entitled to the pension is working in accordance with a contract of employment or is self-employed, shall apply to the person concerned also in the event where the pension is paid in accordance with the law of the other Country or the person derives income from work carried out in accordance with a contract of self-employment on the territory of the other Country.

2. The provisions of the preceding paragraph shall not apply to similar old-age, disability, loss-of-breadwinner or occupational illness pensions which may be granted under the law of both Countries.

SECTION THREE. OCCUPATIONAL INJURY AND OCCUPATIONAL ILLNESS BENEFITS

Article 22

Occupational injury and occupational illness benefits shall be granted by a competent institution of the Country the laws of which were applicable to a person at the time of sustaining an injury or at the time of his employment as a result of which occupational illness was contracted, irrespective of the fact that the illness initially manifested itself on the territory of the other Country.

Article 23

In the event where a person suffering from an occupational illness receives benefit paid by a competent institution of one Country and because of the deterioration of his condition benefit is requested from a competent institution of the other Country, the following provisions shall be applied:

a) where, for the period of application of the law of the second Country, he was not employed in a job which might have caused or aggravated such an illness, the competent institution of the first Country, in accordance with the provisions of valid law, shall pay benefit, taking account of the deterioration of health;

b) where, for the period of application of the law of the second Country, he was employed in such a job, the competent institution of the first Country, in accordance with the effective law, shall pay benefit without taking into account such deterioration.

The competent institution of the second Country shall allocate to the person in question additional benefit equal to the difference between the amount of benefit payable following the deterioration of health and the amount of benefit which should be paid prior to deterioration of health in accordance with the law applicable to that institution, where the person became ill during the validity of the law of that Country.

SECTION FOUR. UNEMPLOYMENT BENEFITS

Article 24

Where, in accordance with the law of one Country, the acquisition, restitution and retention of unemployment benefit entitlements depends on the period of insurance, the competent institution to which the aforementioned law applies, when calculating the duration, where necessary, shall take into account the period of insurance acquired under the law of the other Country, provided that these periods do not overlap in time totally or partially.

Article 25

1. Where persons were employed under a contract of employment not on the territory of their residence but on the territory of the other Country and lost their job there:

a) those who legally remain on its territory and are deemed unemployed in line with the set procedure shall be entitled to unemployment benefits in accordance with the law of that Country;

b) those who return to the territory of the Country where they legally reside and where they are recognised as unemployed shall be entitled to unemployment benefits in accordance with the law of the Country.

2. While an unemployed person receives a benefit in accordance with (1) (a), he shall not be entitled to receive benefits under the law of the Country where he legally resides.

SECTION FIVE. FUNERAL BENEFIT

Article 26

A competent institution of one Country shall pay funeral benefit in accordance with the applicable law, even where a person dies on the territory of the other Country.

Article 27

In the event where the right to funeral benefit is acquired under the law of both Countries, the benefit shall be paid by the competent institution of the Country on the territory of which the deceased person was legally resident.

SECTION SIX. FAMILY BENEFITS

Article 28

1. Family benefits stipulated by the law of either of the Countries shall be granted and paid to persons resident on the territory of that Country.

2. If, under the law of one of the Countries, family benefits are paid on condition that the children reside on its territory, this condition shall be deemed satisfied if the children are resident on the territory of the other Country.

3. Where an entitlement to family benefits exists under the law of both Countries, the family benefits shall be granted in accordance with the law on the territory on which the children are resident.

4. A one-off benefit on the birth of a child shall be granted in accordance with the law of the Country on the territory of which the mother was legally resident at the time of birth.¹

PART IV. GENERAL PROVISIONS

Article 29

Competent administration institutions:

a) shall offer each other administrative and legal assistance in application and implementation of this Agreement and also information on changes in the law;

b) shall appoint authorised institutions with the task of calculating and allocating pensions and benefits in accordance with the effective law and this Agreement, transferring funds for remittance thereof and implementing mutual settlements in respect of the amounts remitted.

Article 30

1. Health checks stipulated under the law of one Country, upon submission of the institution applying this law, may be carried out by an institution in the other Country at the place of legal residence of the person in question.

2. The institutions of either of the Countries shall recognise health documents and the degree of disability (working capacity) as may be recognised by the institutions of the other Country.

---

1. Paragraph 4 appears in the authentic Lithianian text only.

Article 31

1. A pension application under the law of one Country shall be deemed a pension application under the law of the other Country. Only in the case where an applicant requests the postponement of the granting of an old-age pension in accordance with the law of the other Country so that he can fulfil conditions which are material to the granting of the pension under that law shall this cease to apply.

2. Applications, requests or complaints which, under the law of one of the Countries, have to be submitted to the institution of that Country within a certain time frame must be accepted within the same time frame by the institution of the Country on the territory on which the applicant resides and forwarded immediately to the institution of the first Country. The date of submission of an application, request or complaint to the second Country's institution shall be deemed the same as the date of submission to the institution of the first Country for its consideration.

Article 32

1. The competent institutions of one of the Countries shall not be entitled to decline the applications submitted to them or other documents on the grounds of their being produced in the state language of the other Country.

2. In implementation of this Agreement, the institutions of the Countries may directly communicate between themselves and may also communicate with required persons or their representatives or conduct correspondence through authorised institutions in their state language or in any other mutually acceptable language.

3. Personal data shall be used only for the purposes of the Agreement. An institution of the Country submitting the aforementioned data and an institution of the other Country which has received this data for its use shall act upon the instructions which are applicable through the legislation of the relevant Country governing the confidentiality of personal data.

Article 33

1. Where, in accordance with the law of one Country, a reduction in taxes and duties for completing or issuing necessary documents or exemption therefrom is stipulated, and where these documents have to be submitted, in accordance with the effective law, to the institutions of that Country, the same shall be applicable for completing and issuing documents which have to be submitted in accordance with the law of the other Country.

2. Documents in required format and documents verified by appropriate state institutions issued on the territory of one Country shall be valid on the territory of the other Country without legalisation.

Article 34

1. Pensions and benefits stipulated in accordance with this Agreement shall be paid in the currency of the Country where the recipient legally resides.
2. The procedures for remitting pensions and benefits and also for transferring funds in accordance with the official currency exchange rate set by the Central Bank shall be set by mutual agreement of the competent institutions of the Countries.
3. Banking expenses related to the transfer of funds for the purposes of paying pensions and benefits to persons legally resident on the territory of the other Country shall be paid by the competent institution of the Country crediting the funds.
4. Banking and postal expenses related to the payment of pensions and benefits shall be paid by the institution making these payments.

Article 35

1. In the event where a competent institution is to pay pensions and benefits to persons who are legally resident on the territory of the other Country, the amount of this payment shall be expressed in the currency of the first Country.
2. If, in accordance with this Agreement, a competent institution of one Country is to compensate expenses to an institution of the other Country, the amount of the aforementioned expenses shall be expressed in the currency of the second Country.

Article 36

1. Issues related to the application of this Agreement shall be decided by the competent administration institutions of the Countries.
2. Disagreements between the Countries on the interpretation of provisions hereof shall be resolved by means of direct negotiations and consultations between the Countries.

PART V. TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 37

In the event where an insured event takes place after this Agreement has entered into force, the commitment to grant the person in question a pension entitlement in respect of the entire period prior to the Agreement entering into force, irrespective of the Country under the laws of which that duration was accumulated, shall be undertaken by the Country on the territory of which the person in question was legally resident.

Article 38

1. In respect of persons to whom, prior to this Agreement entering into force, the payment of pensions was discontinued because they moved from the territory of one Country to the territory of the other Country and the pension was not granted in respect of the

new location of legal residence, after this Agreement has entered into force, upon their request, a competent institution of the second Country shall grant a pension from the day of submission of the application in accordance with the effective law.

2. Pensions granted prior to the entry into force of this Agreement shall not be reviewed.

Article 39

The Countries shall amend or append this Agreement in writing by mutual agreement.

Article 40

This Agreement is subject to ratification in accordance with the law of the Countries and shall come into force when Notes of Ratification are exchanged.

Article 41

1. This Agreement shall remain in force infinitely.

2. Either of the Countries may denounce this Agreement, but the other Country should be advised in writing to this effect at least six months before the termination of its validity. After the Agreement is denounced, the rights acquired by the persons hereunder shall remain in place.

Made in Vilnius on 28 May 1996 in two copies, each in the Lithuanian and Estonian languages, with both texts having equal validity.

On behalf of the Republic of Lithuania:

[ILLEGIBLE]

On behalf of the Republic of Estonia:

[ILLEGIBLE]

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

ACCORD DE SÉCURITÉ SOCIALE ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE

La République de Lituanie et la République d'Estonie, ci-après dénommées "Les Pays", désireuses de légiférer sur la question de leurs relations mutuelles dans le domaine de la sécurité sociale, sont convenues de ce qui suit :

TITRE I. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article premier

Aux fins du présent Accord, on entend par :

- 1) "législation", les actes législatifs, résolutions et autres actes juridiques régissant les types de systèmes d'action sociale visés à l'article 2 du présent Accord;
- 2) "institutions gouvernementales compétentes" :
en ce qui concerne la République de Lituanie, le Ministère de la sécurité sociale et du travail et le ministère de la santé;
en ce qui concerne la République d'Estonie, le Ministère des affaires sociales.
- 3) "institution", une institution chargée d'appliquer les lois visées à l'article 2 du présent Accord;
- 4) "institution compétente", une institution chargée d'attribuer et de verser les prestations et pensions en vertu de la législation applicable;
- 5) "résidence légale", le lieu de résidence permanent, tel que défini par la législation de chaque pays, y compris pour les personnes bénéficiant d'un permis de résidence temporaire;
- 6) "séjour", une présence temporaire, dont la durée est habituellement tributaire de l'objectif du séjour déterminé au préalable;
- 7) "personne exerçant un emploi indépendant", une personne qui ne tire pas ses revenus de l'exercice d'une activité couverte par un contrat de travail et qui est couverte par la législation visée à l'article 2 du présent Accord;
- 8) "période d'assurance", les périodes de cotisation à la sécurité sociale, d'emploi au titre de travailleur salarié, de travail indépendant ou de résidence définies ou admises comme périodes d'assurance par la législation sous le régime de laquelle elles ont été acquises et les périodes qui y sont assimilées par la législation;
- 9) "pensions" et "prestations", l'ensemble des pensions et prestations, y compris toute composante de celles-ci, et tout montant additionnel, augmentation ou supplément;
- 10) "indépendantes du versement de cotisations", les pensions dont l'allocation ne dépend ni du versement direct de cotisations par les personnes couvertes ou leurs employeurs, ni de la durée de l'activité professionnelle indépendante;

Tout autre terme utilisé dans le présent accord a le sens qui lui est attribué par la législation et autres actes législatifs de chacun des Pays.

Article 2

1. L'application de l'Accord vise les types de systèmes d'action sociale précisés par la législation de chacun des pays :

- 1) Soins de santé;
- 2) Prestations de l'assurance maladie (indemnisation en cas d'incapacité temporaire);
- 3) Prestations de maternité;
- 4) Prestations d'invalidité;
- 5) Pensions de retraite;
- 6) Pensions d'ancienneté;
- 7) Pensions de réversion (pensions faisant suite au décès du soutien de famille);
- 8) Accidents du travail et maladies professionnelles;
- 9) Prestations de chômage;
- 10) Prestations de décès;
- 11) Allocations familiales;
- 12) Pensions populaires de la République d'Estonie;
- 13) Pensions (sociales) d'aide au revenu de la République de Lituanie.

2. La formule susmentionnée inclut les législations suivantes :

- 1) Pour la République de Lituanie :
  - 1.1. Sur l'assurance santé;
  - 1.2. Sur le régime des pensions d'État;
  - 1.3. Sur l'assurance accidents du travail;
  - 1.4. Sur la profession, dans la mesure où elle régit les prestations de chômage;
  - 1.5. Sur l'assurance sociale d'État;
  - 1.6. Sur les pensions (sociales) d'aide au revenu.
- 2) Pour la République d'Estonie :
  - 2.1. Sur l'assurance médicale;
  - 2.2. Sur l'aide d'État au revenu, les régimes de pension préférentiels et les pensions d'ancienneté;
  - 2.3. Sur l'indemnisation payable pour les accidents du travail et les maladies professionnelles;
  - 2.4. Sur la protection sociale des chômeurs;
  - 2.5. Sur les allocations familiales et prestations pour enfants;
  - 2.6. Sur les prestations de décès;

2.7. Sur les cotisations de sécurité sociale.

3) Le présent Accord s'applique également à tout texte visant à remplacer ou amender les lois susvisées, ainsi qu'à toute loi introduisant de nouveaux types de systèmes d'action sociale, pour autant que les institutions administratives compétentes des Pays en soient convenues.

Article 3

En matière d'action sociale, le présent Accord s'applique aux personnes :

- a) visées par la législation d'un des Pays ou des deux Pays et résidentes légales sur le territoire dudit pays;
- b) aux autres personnes dont la législation de chaque Pays dispose que les droits découlent de ceux des personnes visées au point (a).

Article 4

Sauf dispositions contraires du présent Accord, chaque Pays veillera à ce que l'application de sa législation confère aux personnes visées par le présent Accord des droits égaux à ceux de ses propres ressortissants.

Article 5

Sauf dispositions contraires du présent Accord, les pensions et prestations, à l'exception des pensions et prestations n'étant pas liées au versement de cotisations, auxquelles a droit une personne en vertu de la législation d'un des Pays ne pourront être refusées et, une fois accordées, ne pourront être réduites, suspendues ou supprimées au motif que la personne incriminée réside légalement sur le territoire de l'autre Pays.

TITRE II. APPLICATION DE LA LÉGISLATION

Article 6

Sauf dispositions contraires prévues par les articles 7 et 8 et convenues par l'article 9 du présent Accord, toute personne employée en vertu d'un contrat de travail ou exerçant une activité indépendante sur le territoire d'un des Pays est assujettie à la législation dudit pays, quel que soit son lieu de résidence légale.

Article 7

1. Les personnes qui, employées en vertu d'un contrat de travail sur le territoire d'un des Pays, sont envoyées sur le territoire de l'autre Pays pour le compte de leur employeur sont assujetties à la législation du premier Pays, pour autant que la période de travail visée n'excède pas deux ans.

2. Les personnes qui, employées en vertu d'un contrat de travail dans le domaine du transport automobile, ferroviaire ou aérien, effectuent pour le compte de leur employeur, enregistré sur le territoire d'un des deux Pays, des missions de transport international de passagers ou de fret sur le territoire des deux Pays sont assujetties à la législation dudit Pays.

3. Les fonctionnaires ou agents assimilés détachés par les institutions officielles de l'un des Pays sur le territoire de l'autre Pays sont assujettis à la législation du premier Pays.

4. L'équipage d'un navire et les autres personnes qui y sont employées en vertu d'un contrat de travail sont assujetties à la législation du Pays dont le navire bat pavillon.

Article 8

Les employés des missions diplomatiques et services consulaires des Pays et les personnes au service de ces employés en vertu d'un contrat de travail sont soumis aux dispositions de la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques du 18 avril 1961 et à la Convention de Vienne sur les relations consulaires du 24 avril 1963.

Article 9

Si une personne employée en vertu d'un contrat de travail et son employeur ou une personne exerçant une activité indépendante en font la demande, les institutions administratives compétentes des Pays peuvent convenir par accord mutuel d'appliquer des exceptions aux dispositions des articles 7 et 8, pour autant que la législation de l'un des Pays s'applique ou peut s'appliquer à la personne visée.

TITRE III. DISPOSITIONS SPÉCIALES CONCERNANT LES DIVERSES CATÉGORIES DE PRESTATIONS

SECTION PREMIÈRE. SOINS MÉDICAUX. PRESTATIONS DE MALADIE ET DE MATERNITÉ (INDENNISATION POUR INCAPACITÉ TEMPORAIRE)

Article 10

Si la législation d'un des Pays dispose que l'acquisition, le rétablissement et le maintien du droit aux prestations de maladie (incapacité temporaire) et de maternité dépendent de la période d'assurance, l'institution du Pays en question prendra en considération, pour calculer la durée de ladite période, les périodes d'assurance acquises au titre de la législation de l'autre Pays, à condition qu'elles ne se chevauchent pas.

Article 11

1. En ce qui concerne les personnes ayant droit à des prestations au titre de traitements médicaux en vertu de la législation d'un Pays mais se trouvant sur le territoire de l'autre Pays :

(1) Elles se verront offrir par une institution médicale située sur le territoire du Pays où elles séjournent à titre temporaire l'assistance médicale d'urgence, conformément à la législation applicable à cette institution, aux frais de l'institution compétente du premier Pays;

(2) Moyennant le consentement de l'institution compétente du premier Pays, des services médicaux dépassant le cadre de l'assistance médicale d'urgence telle que visée au paragraphe précédent peuvent être proposés, aux frais de l'institution en question;

(3) La fourniture d'équipements de prothèse et d'orthopédie et d'autres services médicaux onéreux est soumise à l'approbation de l'institution compétente du premier Pays, à l'exception des cas d'urgence où la fourniture desdits services ou équipements ne peut être postposée sans menacer la vie de la personne concernée;

(4) Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas aux personnes dont la visite a pour seul objectif d'obtenir des services médicaux.

2. Si une personne habilitée à bénéficier des services médicaux au titre de la législation d'un Pays est envoyée par l'institution compétente de ce Pays sur le territoire de l'autre Pays pour y bénéficier d'un traitement, les services médicaux fournis à cette personne le seront dans le respect de la législation du dernier Pays, aux frais de l'institution compétente du premier Pays. Dans un tel cas, l'institution compétente du second Pays fournira à son homologue une estimation préalable des coûts des services médicaux envisagés.

3. Les services médicaux visés au présent article seront fournis par l'institution du lieu de séjour de la personne concernée, sur la même base que celle qui serait octroyée à ses propres assurés.

Article 12

1. L'institution compétente d'un Pays remboursera les frais réels encourus par l'institution compétente de l'autre Pays en vue de fournir les services médicaux visés à l'article 11.

2. La procédure d'envoi de personnes pour traitement et de remboursement des frais réels encourus est arrêtée par le biais d'un accord entre le Ministère de la santé de la République de Lituanie et le Ministère des affaires sociales de la République d'Estonie.

Article 13

1. Les personnes ayant droit à des prestations de maladie et de maternité (indemnisation pour incapacité temporaire) en vertu de la législation d'un des Pays qui séjournent sur le territoire de l'autre Pays, s'y installent en tant que résidents ou y retournent, voient les prestations en question payées par l'institution compétente du premier Pays, conformément à la législation qui y est applicable, comme si elles séjournaient dans ledit Pays.

2. Les personnes qui touchent des pensions au titre des législations des deux Pays sont assujetties à la législation sur l'assurance sociale du pays où elles ont leur résidence légale. Cette règle s'applique également aux personnes qui touchent des pensions au titre de la législation du seul autre pays.

SECTION DEUX. PENSIONS DE VIEILLESSE, D'INVALIDITÉ, D'ANCIENNETÉ ET DE RÉVERSION

Article 14

1. Si, en vertu de la législation d'un des Pays, les droits à pension sont acquis, rétablis ou maintenus en fonction de la période d'assurance, l'institution compétente du pays concerné tiendra compte, aux fins de déterminer la durée en question, de l'accomplissement des périodes d'assurance en vertu de la législation de l'autre Pays comme si ces périodes avaient été acquises en vertu de sa propre législation, pour autant que les deux périodes ne se chevauchent pas entièrement ou partiellement.

2. Si la législation de l'un des Pays soumet l'octroi de certaines pensions à la durée du service dans une profession ou un emploi donné, seule la durée de service complétée en vertu de la législation dans l'autre Pays concernant la profession ou l'emploi en question est prise en compte en vue de l'octroi d'une telle pension. Si la durée de service ainsi calculée n'entraîne pas le droit aux pensions susmentionnées, elle n'est comptabilisée qu'aux seules fins des pensions octroyées en vertu du régime général.

Article 15

1. Si, en vertu de la législation d'un des Pays, l'octroi d'une pension exige qu'au moment où est survenu l'événement assuré, la personne ou le défunt concerné (la disposition s'appliquant au bénéficiaire d'une pension de réversion) ait été soumis aux lois susmentionnées, cette condition est réputée remplie si, au même moment, et compte tenu des circonstances, les lois de l'autre Pays s'appliquaient à la personne ou au défunt susvisé. Dans le cas contraire, la personne en question, ou toute personne affectée par la disparition du soutien de famille, est éligible à une pension adéquate, conformément à la législation de l'autre Pays.

2. Si, en vertu de la législation d'un des Pays, le droit à pension dépend de la période d'assurance antérieure à la survenance de l'événement assuré, cette condition est réputée remplie si la personne concernée était assurée pour une durée équivalente en vertu de la législation de l'autre Pays.

Article 16

1. Si les législations des deux Pays peuvent s'appliquer l'une après l'autre ou alternativement à une seule et même personne, une institution compétente de chacun des Pays en vertu de la législation applicable détermine si la personne concernée remplit ou non les conditions d'octroi du droit à pension, en tenant compte des dispositions nécessaires de l'article 14 du présent Accord.

2. Au cas où une personne répond, conformément à la législation d'un des Pays, aux dispositions du paragraphe précédent sans que ne soient appliquées les dispositions de l'article 14, l'institution compétente du Pays concerné octroie une pension en tenant compte de la seule durée de service accomplie conformément à la législation applicable à cette institution.

3. Si une personne ne répond aux conditions déterminées par la législation d'un des Pays que moyennant l'application des dispositions de l'article 14 du présent Accord, l'institution compétente du Pays concerné octroie une pension en tenant compte de la seule durée de service accomplie conformément à la législation applicable à cette institution.

4. En ce qui concerne les personnes réinstallées sur le territoire d'un des Pays à titre de résident, une institution compétente de l'autre Pays se charge du calcul et du versement des pensions d'invalidité et de réversion qui ne sont pas liées au versement de cotisations et dont le montant ne dépend pas des périodes de résidence, au pro rata du rapport entre durée de vie de la personne ou du défunt en question sur le territoire du premier Pays (à partir de 16 ans révolus) et deux tiers de la période entre le moment susvisé et la survenance du handicap ou du décès sur le territoire du deuxième Pays, sans excéder toutefois le montant de la pension complète.

Article 17

Pour établir le montant de la pension d'une personne y ayant droit, l'institution compétente d'un des Pays calcule les revenus moyens de cette personne, ou le rapport entre ses revenus et le revenu moyen du Pays, ou tout autre indice moyen visé par la loi, sur la base de la période d'assurance acquise en vertu de la législation applicable à cette institution.

Article 18

1. Au cas où la période d'assurance totale comptabilisée au titre de la législation d'un des Pays est inférieure à un an et qu'une telle durée ne donne pas droit à pension au titre de la législation en question, l'institution compétente de l'autre Pays comptabilise cette période lorsqu'elle octroie une pension.

2. Si la période d'assurance est inférieure à 12 mois en vertu de la législation de chacun des Pays et qu'une telle période ne donne droit à pension ni dans l'un, ni dans l'autre, la durée totale sera prise en considération par l'institution du Pays dans lequel la durée d'assurance donnant droit à pension serait atteinte en ajoutant la période en question. Si une telle procédure permet de satisfaire aux conditions prévues par la législation des deux Pays, la durée totale d'assurance est prise en considération par l'institution compétente du Pays dont la législation permet d'atteindre la plus longue période d'assurance. Cette même institution attribue et verse la pension.

Article 19

Les personnes qui bénéficient d'une pension d'invalidité en raison d'une affection globale et d'une diminution de leur aptitude au travail sont soumises aux dispositions suivantes :

a) Si la législation de l'autre Pays ne leur est pas applicable au moment de l'octroi de la pension, l'institution compétente de l'autre Pays prend en considération le degré de diminution de l'aptitude au travail en vue d'octroyer une pension dans le respect de la législation applicable à cette institution.

b) Si, une fois la pension octroyée, il s'avère que la législation de l'autre Pays est applicable à la personne concernée, ou si cette dernière touche une pension d'invalidité au titre de la législation des deux Pays, la pension en question est octroyée par les institutions compétentes des deux Pays, en tenant compte du degré de diminution de l'aptitude au travail de ladite personne.

Article 20

Au cas où une personne bénéficiaire d'une pension d'invalidité ou de réversion en vertu de la législation des deux Pays a droit à une pension de vieillesse au titre de la législation d'un seul des deux Pays et que ladite pension lui est octroyée sur sa demande, l'institution compétente de l'autre Pays continue de lui verser l'autre type de pension précédemment octroyé.

Article 21

1. Les dispositions législatives d'un Pays en vertu desquelles les versements d'une pension sont réduits, suspendus ou supprimés au motif qu'ils interviennent parallèlement à d'autres pensions ou revenus ou que la personne qui a droit à pension est active dans le cadre d'un contrat de travail ou d'une activité indépendante, s'appliquent également à la personne concernée si la pension est octroyée conformément à la législation de l'autre Pays ou que la personne en question tire des revenus d'un travail effectué dans le cadre d'une activité indépendante sur le territoire de l'autre Pays.

2. Les dispositions du paragraphe précédent ne s'appliquent pas aux pensions de vieillesse, d'invalidité, de réversion ou de maladie professionnelle similaires, susceptibles d'être versées en vertu de la législation des deux Pays.

SECTION TROIS. PRESTATIONS POUR ACCIDENT DU TRAVAIL ET MALADIE
PROFESSIONNELLE

Article 22

Les prestations pour accident du travail et maladie professionnelle sont octroyées par l'institution compétente du Pays dont la législation était applicable à la victime lorsqu'elle a encouru l'accident où qu'elle exerçait l'emploi dont a découlé la maladie professionnelle contractée, indépendamment du fait que les premiers signes de la maladie soient apparus ou non sur le territoire de l'autre Pays.

Article 23

Au cas où une personne atteinte d'une maladie professionnelle touche des prestations d'une institution compétente du Pays et qu'elle sollicite, du fait de la détérioration de son état, des prestations auprès d'une institution compétente de l'autre Pays, on applique les dispositions suivantes :

a) Si, lors de la période pour laquelle elle sollicite l'application de la législation du deuxième Pays, elle n'exerçait pas un emploi susceptible de provoquer ou d'aggraver une telle maladie, l'institution compétente du premier Pays verse les prestations, conformément aux dispositions de la législation applicable et compte tenu de la détérioration de l'état de santé de la personne en question;

b) Si, lors de la période pour laquelle elle sollicite l'application de la législation du deuxième Pays, elle exerçait un tel emploi, l'institution compétente du premier Pays verse les prestations, conformément aux dispositions de la législation applicable et indépendamment de toute détérioration.

L'institution compétente du deuxième Pays alloue à la personne en question des prestations supplémentaires égales à la différence entre le montant des prestations payables du fait de la détérioration de l'état de santé et le montant des prestations payables avant la détérioration en question en vertu de la législation applicable à cette institution, pour autant que la personne ait contracté la maladie durant la période de validité de la législation de ce Pays.

SECTION QUATRE. ALLOCATIONS DE CHÔMAGE

Article 24

Lorsque, conformément à la législation d'un Pays, l'acquisition, la restitution et le maintien des droits aux allocations de chômage sont conditionnés à la période d'assurance, l'institution compétente visée par la législation susmentionnée tient compte, dans la mesure nécessaire, de la période d'assurance complétée en vertu de la législation correspondante de l'autre Pays pour calculer la durée concernée, pour autant que ces périodes ne se chevauchent pas totalement ou partiellement.

Article 25

1. Lorsque des personnes étaient employées en vertu d'un contrat de travail non pas sur leur territoire de résidence mais sur le territoire de l'autre Pays et y ont perdu leur emploi :

a) Elles ont droit aux allocations de chômage telles que prévues par la législation de ce Pays, si elles y demeurent légalement et sont considérées sans emploi, conformément à la procédure établie;

b) Elles ont droit aux allocations de chômage telles que prévues par la législation de leur Pays de résidence, si elles regagnent le territoire du Pays en question et y sont reconnues sans emploi.

2. Une personne sans emploi bénéficiaire d'une prestation visée au paragraphe (1) (a) ne peut recevoir des prestations au titre de la législation du pays où elle a sa résidence légale.

SECTION CINQ. PRESTATIONS DE FUNÉRAILLES

Article 26

L'institution compétente d'un des Pays verse des prestations de funérailles conformément à la législation applicable, même en cas de décès sur le territoire de l'autre Pays.

Article 27

Au cas où le droit de telles prestations est acquis en vertu de la législation des deux Pays, la prestation est versée par l'institution compétente du Pays sur le territoire duquel le défunt avait sa résidence légale.

SECTION SIX. ALLOCATIONS FAMILIALES

Article 28

1. Les allocations familiales prévues par la législation de l'un ou l'autre des Pays sont octroyées et versées aux personnes résidant sur le territoire du Pays en question.

2. Si la législation de l'un des Pays conditionne le versement des allocations familiales au fait que les enfants résident sur son territoire, cette condition est réputée satisfaite si les enfants en question résident sur le territoire de l'autre Pays.

3. Si le droit aux allocations familiales existe en vertu de la législation des deux Pays, lesdites allocations sont accordées en vertu de la législation du Pays sur le territoire duquel résident les enfants.

4. À la naissance d'un enfant, une allocation unique est accordée en vertu de la législation du Pays sur le territoire duquel la mère résidait légalement au moment de la naissance.¹

TITRE IV. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article 29

Les institutions administratives compétentes :

a) Se procurent mutuellement assistance administrative et juridique dans l'application et la mise en oeuvre du présent Accord et s'informent de toute modification de la législation;

b) Désignent des institutions agréées chargées de calculer et d'allouer pensions et prestations conformément à la législation en vigueur et au présent Accord, de transférer et de virer les fonds y afférents et de procéder aux opérations de compensation relatives aux montants virés.

---

1. Le paragraphe 4 n'apparaît que dans le texte authentique lituanien.

Article 30

1. L'institution chargée de l'application de la législation relative aux examens de santé d'un des Pays peut demander à une institution de l'autre Pays de procéder aux examens prévus par la législation en question au lieu de résidence légale de la personne concernée.
2. Les institutions des deux Pays reconnaissent les documents de santé et le degré d'invalidité (capacité de travail) établis par les institutions de l'autre Pays.

Article 31

1. Toute demande de pension formulée au titre de la législation d'un Pays est réputée demande de pension au titre de la législation de l'autre Pays. Cette disposition est réputée inapplicable au seul cas où l'auteur de la demande sollicite le report de l'octroi d'une pension de vieillesse au titre de la législation de l'autre Pays afin de pouvoir satisfaire aux conditions requises pour l'octroi d'une pension au titre de la première législation.
2. Les demandes, requêtes ou plaintes qui doivent, en vertu de la législation d'un des Pays, être formulées auprès de l'institution du Pays en question dans un délai déterminé doivent être acceptées dans le même délai par l'institution du Pays sur le territoire duquel l'auteur de la demande réside et immédiatement transmises à l'institution du premier Pays. Aux fins de l'examen d'une demande, requête ou plainte, la date de la présentation de celle-ci auprès de l'institution du deuxième Pays est réputée identique à la date de présentation à l'institution du premier Pays.

Article 32

1. Les institutions compétentes d'un des Pays ne sont pas habilitées à rejeter les demandes ou autres documents qui leur sont soumis au motif qu'ils sont formulés dans la langue nationale de l'autre Pays.
2. En vue de la mise en oeuvre du présent Accord, les institutions des Pays peuvent communiquer directement l'une avec l'autre. Elles peuvent également communiquer avec les personnes qui doivent être contactées, ou avec leurs représentants, et procéder à un échange de correspondance, via les institutions agréées, dans leurs langues nationales respectives ou toute autre langue acceptée par les deux parties.
3. Les données à caractère personnel ne seront exploitées qu'aux fins du présent Accord. L'institution du Pays qui soumet les données susmentionnées et l'institution de l'autre Pays récipiendaire de ces données en vue de leur exploitation observent les instructions applicables au titre de la législation du Pays concerné en matière de confidentialité des données à caractère personnel.

Article 33

1. Si la législation d'un Pays prévoit la réduction des taxes et droits en ce qui concerne l'établissement ou l'émission des documents requis, voire l'exemption de tout droit ou taxe, et que les documents en question doivent être soumis, en vertu de la législation en vi-

gueur, aux institutions dudit Pays, les mêmes dispositions s'appliqueront aux documents requis par la législation de l'autre Pays.

2. Les documents établis au format requis, visés par les institutions gouvernementales compétentes et émis sur le territoire d'un Pays sont réputés valides sur le territoire de l'autre Pays sans légalisation.

Article 34

1. Les pensions et prestations visées par le présent Accord sont payées dans la devise du Pays où leur bénéficiaire a sa résidence légale.

2. Les procédures de transfert des pensions et prestations et de virement de fonds conformément au taux de change officiel fixé par la Banque centrale seront définies par le biais d'un accord entre les institutions compétentes des Pays.

3. Les frais bancaires liés au transfert de fonds aux fins de paiement des pensions et prestations aux personnes résidant légalement sur le territoire de l'autre Pays sont à la charge de l'institution compétente du Pays qui crédite les fonds.

4. Les frais bancaires et postaux liés au paiement des pensions et prestations sont à la charge de l'institution qui effectue ces paiements.

Article 35

1. Au cas où une institution compétente est tenue de payer des pensions et prestations à des personnes qui résident légalement sur le territoire de l'autre Pays, le montant dudit paiement est exprimé dans la devise du premier Pays.

2. Au cas où, en vertu du présent Accord, l'institution compétente d'un Pays est tenue de rembourser les dépenses encourues par une institution de l'autre Pays, le montant desdites dépenses est exprimé dans la devise du second Pays.

Article 36

1. Toute question liée à l'application du présent Accord est réglée par les institutions administratives compétentes des Pays.

2. Les divergences entre les Pays quant à l'interprétation des dispositions du présent Accord sont réglées par la voie de négociations et de consultations directes entre les Pays.

TITRE V. DISPOSITIONS TRANSITOIRES ET FINALES

Article 37

Au cas où un événement assuré survient après l'entrée en vigueur du présent Accord, le Pays sur le territoire duquel réside légalement une personne s'engage à conférer à cette personne un droit à pension couvrant dans son intégralité la période préalable à l'entrée en vigueur dudit Accord, indépendamment du Pays dont la législation a présidé à l'accomplissement de ladite période.

Article 38

1. En ce qui concerne les personnes qui ont vu, avant l'entrée en vigueur du présent Accord, le versement de pensions leur étant dues interrompu au motif qu'elles avaient quitté le territoire d'un des Pays pour s'établir sur le territoire de l'autre Pays et que la pension concernée n'était pas accordée sur leur nouveau lieu de résidence légale, une institution compétente du deuxième Pays leur octroie, après l'entrée en vigueur du présent Accord et à leur demande, une pension, accordée à compter du jour de dépôt de la demande conformément à la législation en vigueur.

2. Les pensions octroyées préalablement à l'entrée en vigueur du présent Accord ne font l'objet d'aucune révision.

Article 39

Toute modification ou ajout à cet Accord doit être faite par écrit, moyennant l'accord des deux Pays.

Article 40

Cet Accord est soumis à ratification, selon les modalités prévues par la législation des Pays, et entre en vigueur une fois échangées les lettres de ratification.

Article 41

1. L'Accord est conclu pour une durée indéterminée.

2. Chacun des Pays peut à tout moment dénoncer le présent Accord, en avisant l'autre Pays par écrit six mois au moins avant l'entrée en vigueur de ladite dénonciation. Une fois l'Accord dénoncé, les droits obtenus en application de cet Accord restent applicables.

Fait à Vilnius, le 28 mai 1996, en deux exemplaires originaux, chacun en langue lituanienne et estonienne, les deux textes faisant également foi.

Pour la République de Lituanie :

[ILLISIBLE]

Pour la République d'Estonie :

[ILLISIBLE]

